Ն. 2195 — 1892 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 16 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ — 1310 ՐԷՊԻ ԽՒԼ ԷՎՎԷԼ 6 — ՍԷՓՔՋՆՇԻ ՍԷՆԷ

ՃԵՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — 20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — {صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان} — جريدهٔ شرقيه

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200	» 100	»

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4ւ-նճիւ սահիֆէ 11ի 10ր. հս. » 3
Մէվատտը նաշրիյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

Խատրէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Բաաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէտիրը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալէմանիա իմբէրաթօրը Թարաֆընտան Արշիտիւք Մըսըր Ապպաս բաշա հազրէթլէրինէ Էկլ Րուժ նիշանընըն կրան գրուա բիւթյէսի իթա գըլընմըշ, վէ ճէնօվա չէհրայինինէ բիթիրաք իթմիշ օլան Բրէնս Վէյնէլ նամ Ալէման գորվէթինին գօմանտանը նիշանը մէզքիւրը Թէպլիղէ մէմուր օլմըշ օլմաղլա, մէզքիւր գորվէթ Իսքէնտէրիյէյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Զարըն ամուճասը միւթէվէֆֆա կրանտիւգ Նիգօլանըն տուլ զէվճէսի կրանտիւշէս Փէտտորայը համիլ պուլընան վէ Փօղազլարտան միւրուրընա միւսաատէի Սէնիյէ չայան պուլընմըշ օլան Էրէ+վ+ նամ Րուս պէյլիք վաբօրընըն Եունանիստանա միւթէվէճճիհէն տիւն Օտէսատան հարէքէթ էյլէտիկի՝ չէհրը մէզքիւրտէն ալընան պիր Թէլէկրաֆտան անլաշըլմըշ տըր։

Պուլկարիստան հիւքիւմէթի Շարգի Րումէլիտէ պուլընան Րում մէքթէպլէրինտէ Րում լիսանընըն Թէտրիս օլունմասընը մէն իթմէքլէ, իշպու Թէտպիրին ֆէսխի իթտիրիլմէսի մագսատիյլէ Րում Բաթրիգխանէսի Թարաֆընտան Սոֆիատա կէօնտէրիլէն Գատըքէօյ մէթրօբօլիտի Եուակիմ էֆ. րէիսը վիւքէլա Մ. Սթամպուլօֆ վէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Կրէգօֆ իլէ կէօրիւշիւպ պիր լիւզում Թիպիլէյէ կիրմիշլէր տիր։

Տիւնքի Թարիխլէ Աթինատան աթիւէքի Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Եունան էչզըքյասը Թարաֆընտան տազա աչըրըլմըշ օլան Մանասթըր վիլայէթինտէ Վօնիցա էյլրաֆընտան Խալքըտան պէյլի Թաքլիսի զըրհընտա Խարճիյէ նէզարէթինին իշարը իւզէրինէ սէֆիրի մուվաղղաթ Կատուսան էֆ. հազրէթլէրի րէիսը վիւքէլա Մ. Թրիգուբիշի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

«Մուամիլէյնին Թախլիսի իչին իգթիզա իտէն Թէշապպիւսին իթթիխազընը միւլայյին օլարագ Եունան հարպիյէ վէ տախիլիյէ նէզարէթլէրինտէն հուսուսի գօմանտանլըղլարընա պա Թէլէկրաֆ էմիր վէրիլմի։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խաքիրայի Շահանէյէ արզ ու Թագտիմ օլընմագ իւզրէ Սթամպօլ գատըլըղընտան Պապը Ալիյէ իրսալ օլընան պիր լիսմը չէրի ահքեամընըն, կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Հէյէթի Մէվլուտ իթիզար օլընաճագ տըր։

Հէյէթի Մէվլուտա հիւլմէթէն միւտտէթը մահքիւմիյէթլէրինին 3տէ 2 գըսմընը իքմալ իթմիշ օլան մահպուսինինին Թահլիյէի սէպիլլէրի միւգթէզայի իրատէի Սէնիյէտէն օլմաղլա, հապսխանէի ումումիտէ 43 չախսըն միւտտէթը մահպուսիյէթլէրինին 3տէ 2 գըսմընը իքմալ իթմիշ օլտուգլարը անլաշըլըպ, Թանզիմ գըլընան տէֆթէրի Զապթիյէ նէզարէթինտէն Ատլիյէ նէզարէթինէ իրսալ օլընարագ տիւն ազչամ խաքիրայի Շահանէյէ արզ օլընմըշ տըր։

—Զապթ Սամիի հազրէթը Սատրգամի իլէ Եվգաֆ նազըրը Դալիպ բաշա հազրէթլէրի տիւն սապահ Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթ իտէրէք, պազը իրատէյի Սէնիյէյի ախզ ու Թէլագգի էյլէմիշլէր տիր։

—Ալթ վէ գըրարագ կիւպի հայվանաթըն իւլաչը ճէնը վէ չօղալըմըմասըլյա սաաքիւը Շահանէ լէվազըմաթը իչին խարիճէ միւրաճաաթ մէճպուրիյէթինին քիւլլիէն իզալէսի զըմնընտա մէմալիքը Շահանէ էհալիսինէ ճէնը ալէա տամը վէ այկըը իթմաը իչին պա իրատէի Սէնիյէ Պապը Սէրասքէրիատէ Թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիոն՝ չիմտիլիք Պաղտատ վիլայէթի Աչիրէթ աշիրէթլէրի էհալինտէ մէվճուտ ճինսը ալէա Թայլարտան իլճապը մըգտարը միւպայաա խուլէքէ, տամիզլըղա էլվէրիշլի օլանլարըն մէմալիքը Շահանէ էհալիսինէ Թէվզիինի վէ տիկէրլէրինին սիւվարի գայղըթմանը իչին պինէք հայվանը իթթիխազընը, վէ հայվանաթը մէզքիւրէ պէտէլի օլան 1000 լիրայի Օսմանինին տախի Չիֆթլէր հարայի Հիւմայունը սանտըղընտան Թէսվիյէսինի գարարլաշտըրմըշ վէ մուճիպինճէ իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ օլմաղլա, մէզքիւր 1000 լիրա՝ Պանգը Օսմանի մարիֆէթիյլէ ճնճը (Պաղտատ) օրտուս միւչիրլիյէթինէ իրսալ իտիլմիշ վէ օրատա իճրայի իճապալընա Թէշէպպիւս գըլընմըշ տըր։

—Աթինա սէֆիրը սապըգը Ալի Ղալիպ պէյ հազրէթլէրինէ՝ 3333, վէ Մուշ միւթէսարըֆը սապըգը Խոժէր Շէվգի բաշայա՝ 3750 ղշ. մաաշը լիյէթ մաաշը, վէճտէյլը Լիպնան միւթէսարըֆը միւթէվէֆֆա Վասա բաշանըն զէվճէսինյէ մախսուսընտա 5976 վէ Ատլիյէ վէ Մէզահիպ նէզարէթի սէճիլլ միւտիրի միւթէվէֆֆա Մէլէք պէյին ֆամիլիասընտ 846 ղըշ. մաաշ Թախսիս պույուրըլմըշ տըր։

—Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի էնճիւմէնը Թէֆթիշ վէ մուայէնէ գալէմի միւսէվվիտի Րիֆ. Աղաւէլ Նաֆի պէյ՝ մէճլիսէն պիր պուչուգ մահ միւտտէթլէ մէմլէքէթի պուլընան Գրպըըսա կիթմէք իւզրէ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Իզմիր-Գասապա չըմէնտօֆէրը խաթթը հիսապաթընը միւպէյյին պիր ճէտվէլ Թանզիմիյլէ պէրապէր, խաթթը մէզքիւրըն միւլայյէսընա Թալիպ օլանլար իլէ իճրա գըլընաճագ միւզաքէրաթա էսաս օլմագ իւզրէ պիր պիւլանչօ Թանզիմի խուսուսընտա իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր։

—Պուլկար գաբըս քէթխիւտալըղը սըր քեաթիպի Մ. Խրիսթօ Պրադօֆ՝ տիւն Սոֆիատան չէհրիմիզէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Պու կիւնլէրտէ Եվրոբատա գահվէ ֆիյաթըընըն Թէրագգը էյլէտիկի՝ Թէլէկրաֆ խապէրլէրինտէն տիր։

—Ենգարէտէն ալընան պիր Թէլէկրաֆա նազարէն, Ենգարէ վիլայէթի մէրքէզ նահիյէսինէ Թապին պուլընան ֆազ. Եսաա էֆէնտի՝ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ չէհրը մէզքիւրէ մուվասալէթ իտէրէք, մէմուրինը հիւքիւմէթ վէ էշրաֆը մէմլէքէթ Թարաֆընտան իսթիգպալ օլընմըշ տըր։

—Մէքթէպը Միւլքիյէնին Թէվզիի միւքաֆաթ զիյաֆէթինին Թարիխը իճրա օլընաճաղը խապէր ալընմըշ տըր։

—Պուտապէշ Խրիսթիան ֆուգարասընըն մախսուս պիր խաստախանէ մէվճուտ օլտըղը կիպի, Խալաֆ Թուղարասը իչին տախի ճամիդը պէլէտիյէսին 40 խաստալըգ միւքէմմէլ պիր խաստախանէ Թէսիսի իտիլմիշ վէ իշպու խաստախանէ նամընա սահիպէնինին րէսմը կէօմրիւքտէն մուաֆիյէթի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր։

—Էրզրում վիլայէթինտէ Ֆըդի գազասը գայմագամը Ալի Րիզա, վէ Նախիյի Մէհմէտ Միւքրիմ, վէ մալ միւտիրի սապըգ Ալի Աֆնի, վէ Թահրիրաթ քեաթիպի Սաիտ էֆ.լէրլէ, իհալէ մէմուրը Թէվֆիգ պէյ, վէ ազատան Մալաթեա վէ Դէրօդ ալալարըն՝ գազաի մէզքիւրըն 305 սէնէսի աշարըընըն միւզայէտէսինտէ պազը քէօյլէր աշարընը խիլաֆը էմիր ու Թաալիմաթ պիրիւշտիրիւ, պէտէլլէրը սապըգ զարընտա 40750 ղշ. նօգսանլըգլա իհալէ էյլէմէլէրինտէն, վէ պազը մէզատ գայմէթլէրինտէ բէյ սահիլէրինի իսթիսքաֆ իթթիրամէտարլէրինտէն սուալը վիլայէթը միւշարրիլէյհա մէճլիսը իտարէսինճէ ճէրեան իտէն մուհաքէմէլէրի նէթիճէսինտէ քէնտիլէրինին պիր պուչուգ սէնէ միւտտէթլէ մէմուրիյէթլէրինտէն մահրումիյէթլէրինէ գարար վէրիլմիշ, վէ մումաիլէյհիմ Թարաֆընտան տախի Թէմիզը տավա իտիլմիշ իտի։

Պու քէրրէ Շուրայի Տէվլէթ Թէմիզ մահքէմէսինճէ ճէրեան իտէն Թէտգիգաթ նէթիճէսինտէ մումաիլէյհիմին՝ հուգուգը խազինէնին զըյանընա սէպէպիյէթ վէրտիքլէրի անլաշըլամամասընա մէպնի պէրաէթլէրինէ, վէ եալընըզ մուխալիֆը Թալիմաթ հարէքէթ իթտիքլէրինտէն տոլայը պիրէր սէնէ մաաշլարընըն գաթը իլէ մուճազաթլարընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Մէքթէպը Պահրիյէի Շահանէ տէրս նազըրը միրլիվա Նազիֆ պէյ իլէ Մէքթէպը Րիւշտիյէի Պահրիյէ միւտիրի պինպաշը Սամի պէյին պէհայիլը մէմուրիյէթլէրինին իբգաս խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր։

—Թիւթիւն Րէժիսի մուամէլաթը հագգընտա Մալիյէ նէզարէթինտէ Թէշէքքիւլ իթմիշ օլան գօմիսիոն՝ տիւն տախի ագտը իճթիմա իտէրէք, Թիւթիւն չիֆթճիլէրինին Րէժի հագգընտա վէրմիշ օլտուգլարը լայիհայա ճէվապէն Րէժի իտարէսինին իթա էյլէտիկի ճէվապնամէնին գրաաթ վէ միւզաքէրէսինէ իշթիղալ էյլէմիշ տիր։

—Վան վիլայէթինտէ կարճկան գազասը հայվանաթընտա «չապ» խասթալըղը զուհուր իթտիկի, վէ Թէտաբիրը լազըմէնին իթթիխազը իչին մահալլինէ էմր վէրիլտիկի՝ Վանտան պա Թէլէկրաֆ իշար օլընըյօր։

—Տիւն սապահ սաաթ 3 բաչտէլէրինտէ Շիրքէթը Խայրիյէնին 22 նումէրօլը վաբօրը՝ Դուրու-Չէչմէյէ եանաշըրքէն սըրատա վաբօրըն պաշ Թարաֆընտաքի գամարատա պուլընան էլէկտիրիք ալէթինտէն աթէշ ալմըշ վէ եօլճուլար գօրգարագ ճիւմլէսի իսքէլէյէ աթըլըըը սըրատա աթէշ պասթըրըլմըշ օլմաղլա, վաբօր Թէքրար եօլճուլարը ալարագ հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Ֆրանսա գատէկեանընտան վէ ասհապը սէրվէթինտէն օլուպ Ասիա գըթասընըն մէչհուր պէյլէքէլէրինտէն Հինտ, իրան վէ Պաղտատ Թարաֆլարընտա պիր գաչ տէֆա իճրայի սէյահաթ իտէն Մատամ Լօրէ՝ պու տէֆա Սիվաս, Տիարպէքիր վէ Թրապիզօն Թարաֆլարընը տօլաշարագ Ընգարէյէ մուվասալէթ իթմիշ, վէ չէհրին չայանը Թէմաշա վէ զիյարէթ օլան եէրլէրինի կէզմիշ տիր։

Մումաիլէյհա՝ Ընգարէտէ իգամէթ իթտիկի միւտտէթճէ հազրէթը միւթէսարըֆը լազըմէի միհմանըվազի իճրա օլունարագ, քէնտիսի կէօրտիւկի ասարը ինթիզամտան բէք զիյատէ մէմնուն վէ միւթէշէքքիր օլմուշ տըր։

Ֆրանսատա պէօյլէ պիր խանէտանա մէնսուպ օլան պու միւհթէրէմ գատընըն 70 եաշընը միւթէճաավիզ վուգ վէ Ֆէվգէլատէ մալումաթ վէ տիրայէթ վէ նէզաքէթ սահիպէսի իմիշ։ Պու սիննտէ եօրճուլըգ մէշագգաթլընա չայանը հայրէթ պիր Թէհամմիւլ կէօսթէրէրէք, 3ինճի տէֆա օլարագ Հինտիսթան Թարաֆլարընտա պիր սէյահաթ տահա իճրա իտէճէկինի սէօյլէմէքտէ, վէ սէյահաթտան բէք զիյատէ լէզզէթեապ օլտըղընը վէ պազը գալան էօմրիւնի պու եօլտա իմրար իտէճէկինի քէնտիսինէ զիյարէթէ կիտէնլէրէ իֆատէ էյլէմէքտէ իմիշ։

Պու կիւնքի Սաատէթ օգումըշ տըր.

«Խապէր ալտըղըմըզա կէօրէ, սէպտէմպրինին 12ինճի ճումա էրթէսի կիճէսի սաաթ 8 գարարլարընտա Սամաթիա սաքինլէրինտէն գունտուրաճը Աբիկ, վէ րէֆիգի մահալը մէզքիւր սաքինլէրինտէն Թէնէքէճի Անդրանիկ վէ րէֆիգի՝ պէրայի զիյարէթ Իզմիտլի Աչիրին արապասընա բաքիպէն Իզմիտտէն Արմաշա կիթմէքտէ իքէն, Քիրէմիտ Գույուսընա վարմազըղըն Ֆունտուղլը Թարլը օլընան մահալտէ 5 քիշի միւսէլլահէն եօնլէրինէ չըգարագ մէրգումանը Օյնանլըղա կէօթիւրմիշլէր, վէ Աչիրին պօղազընտան տասպանճա իլէ ճէրհ վէ Աբիկին 120 ղշ. ագչէսինի վէ Անդրանիկին տախի 160 ղշ.լըգ պիլճիւմլէ էշյասընը, վէ տիկէր րէֆիգինին տախի եալընըզ պիր ֆէսինի ալըպ գաչըպ իտէրէք ֆիրար իթմիշլէր տիր։ Մէրգումլար՝ սարիգլէրի կէօրտիւքլէրինտէ Թանըյաճագլարընը պէյան իթմէքտէ օլուպ, օլ վէճհլէ մահալլի գայմագամընա իխպարը քէյֆիյէթ իթմէքլէ, Թէրհալ Թէրտէսալէրինէ Թէշէպպիւս օլընմըշ վէ մէճրուհ Աչիրին Արմաշ քիլիսէսի էճզախանէսինտէ մուայէնէի լազըմէսի պիլիճրա Թէտավիսինէ իպթիտար գըլընմըշ տըր։»

ՊՈԼԻ ԿԷՃԷԲԻ ԵԱՆԿԸՆԼԱՐ

Պու կէճէ սապահա գարշը սաաթ 9 պուչուգ րատտէլէրինտէ չէհրիմիզտէ պիրպիրի արտը սըրա իքի հարիգ վուգու պուլուպ, պիրի՝ Աքսէրայտա խալի պիր մահալտէ էրզըը օլան Թալաշտան, վէ տիկէրի տախի Եէտիգուլէ խարիճինտէ Գազլը Չէշմէ ճիվարընտա պիր սէպզէ պաղչէսինտէ քեաին պիր գուլիպէտէն զուհուր իթմիշ իսէ տէ, հէր իքիսի տէ էթրաֆա սիրայէթ իթմէքսիզին, եալընըզ մէզքիւր Թալաշ վէ գուլիպէ եանարագ պասթըրըլմըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Ուֆագլըղըն նէտրէթինտէն տօլայը իհթիյաճաթը էհալիյէ մէսար օլմագ իւզրէ մէսարիֆի Մալիյէ խազինէսինտէն Թէսվիյէ օլընմագ իւզրէ 100000 լիրալըգ մէճիտիյէնին 5, 2 վէ 1 ղշ.լըգ ուֆագլըղա Թէպտիլի միւգթէզայի իրատէի Սէնիյէտէն պույուրըլմասը հասէպիլէ, մէսքիւքեաթը մէզքիւրէնին տարպըլա մէվգըը Թէտավիւլէ վազընա վէ Թէֆէրրուաթը սաիրէսինէ իճրայի միւզաքէրաթ իթմէք իւզրէ տախի Մալիյէ նէզարէթինտէ Մալիյէ նազըրը Նազիֆ էֆ. հազրէթլէրինին [illegible] Թանզիմ վէ Խազինէի խասսա Շահանէ նազըրը Բօրթուգալ Միքայէլ էֆ., Նաֆիա նազըրը Թէվֆիգ բաշա, վէ մէսքիւքեաթը Շահանէ միւտիրի Բէսամի էֆ. հազրաթըյլա, Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ վէ Տոյյունը Ումումիյէ միւտիրի Մ. Նօպլէ վէ Տոյյունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի րէիսի Մ. Վէնսան Գայեարտան միւրէքքէպ օլարագ պիր գօմիսիօնը մախսուս ինիգատ իթմիշ տիր։

Ճէրէյան իթմիշ օլան միւզաքէրաթ նէթիճէսինտէ օլարագ, պու պապտէ լազըմ կէլէն միւսաատէի Սէնիյէ տախի չայան պույուրըլմըշ օլտըղընտան, Զարպխանէի Ամիրէ միւտիրիյէթինտէն Օսմանլը Պանգասընա տիւն պիր Թէզքէրէ կէօնտէրիլէրէք, մէզքիւր Պանգա ճանիպինտէն կէօնտէրիլմէսի մուգարրէր [illegible] 100000 [illegible] տիյէտէն պիր գըսմընըն կէօնտէրիլմէսի իշար գըլընմըշ, վէ վագը օլան իշար տախիլինտէ իշէ Թէշէպպիւս իտիլէրէք, պու կիւնտէն իթիպարէն ումուր վէ ամէլիյաթը տարպիյէյէ միւպաշէրէթ օլընաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

* * *

Սօսիէթէ ժէնէրալ տը լ'Ամբիր Օթօման պանգասընըն Թասֆիյէի ումուր (լիքիտասիօն) իթմէսի մատտէսինին՝ Շուրայի Տէվլէթճէ Թասվիպ օլընտըղը տիւն եազըլմըշ իտի։

Ալընան մալումաթա կէօրէ, մէզքիւր պանգա՝ Թասֆիյէ հիսապաթընա տէվամ իթմէքլէ պէրապէր մէմուրլարընա րուխսաթ վէրմիշ վէ եալընըզ հիսապաթը մէզքիւրէ իչիւն 3 մէմուր ալըգօյմըշ տըր։

Շէհրիմիզտէ եէնի Թէշէքքիւլ իտէն Օսմանլը սիկուրթա շիրքէթինին միւէսսիսլէրինտէն պիրիճօլան մէզքիւր Սօսիէթէ ժէնէրալ տը լ'Ամբիր Օթօման պանգասընըն հիսսէի մէնաֆիի՝ Օսմանլը Պանգասը ճանիպինտէն միւպայեա օլընմըշ տըր։

ՌԷՍՄԻ

Հէր սէնէ օլտըղը կիպի պու սէնէ տէ Արմաշ գարիյէսի բանայըրը քիւշատ օլընարագ, զէվվարըն սայէի սայէշվայի հազրէթը Բատիշահիտէ քէմալը մէմնունիյէթ վէ սավլաթը մախսուսէի հազրէթը Ճիհանպանիյի Թէքրար վէ Թէլավէթլէ ավտէթէ պաշլատըգլարը՝ Ատաբազարը գայմագամընտան ալընան Թէլէկրաֆնամէտէ պիլտիրիլտիկի՝ Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ Իզմիտ միւթէսարըֆլըղընտան մէվրուտ ֆի 14 Էյլուլ սէնէ 308 Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէտէ իշար օլընմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տնտես. Խորհուրդ. տիւն Բաթրիգխանէտէ ագտը իճթիմա իտէրէք, պէր վէճհը ատի մէսէլէլէրէ մէշղուլ օլմուշ տըր։

Թէրիքէօյ Տաճատեան Ընկերութիւնընըն Գանձապետի Մագաքեան Համբարձում էֆ.նին Թէքլիֆի մուճիպինճէ, Տնտես. Խորհուրդ. մէզքիւր Ընկերութեան հիսապլարընը պատէտքիգ, նիզամնամէսի մուճիպինճէ էմվալինի մուհաֆազա իթմէյէ վէ Նագտ ագճէսինի Էմնիյէթ Սանտըղը վասըթասըյլա իշլէթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Իշպու գարար՝ Տնտես. Խորհուրդ. Թարաֆընտան պա բաքօրթօ Ազգ. Վարչութեան արզ օլընաճագ տըր։

Պօնտոսի մասսա մէզքիւր Խորհուրդ՝ Օրթաքէօյ, Թօբգաբու, Պալաթ վէ Գասըմ Բաշա քիլիսէլէրինէ միւթէալլիգ վագըֆլէթ վէ մուհասէպէ մէսէլէլէրինի տախի Թահգիգ միւզաքէրէյէ ալմըշ տըր։

Տիւնքի Տնտես. Խորհուրդ՝ Պէզճեան (Դազազ) վէ Ճանիկ ամիրալարըն Թօբգաբու քիլիսէսինէ միւթէալլիգ վագըֆնամէլէրի մէսէլէլէրինի պիլմասսա Թահգիգ Թէ-

գէքքիւրէ ալմագ իւզրէ Ֆէվգէլատէ օլարագ պու կիւն Գալաթատա ագտը իճթիմա իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Բագալ կիւնիւ Խաչվէրաց Եօրթուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ Ալէաթճեան Գէր. Տ. Գրիգորիս Սըրբազան՝ Եէվմը մախսուսը օլան Խուտկիւտար Ս. Խաչ քիլիսէսինտէ բաջիթալաթըն հէր սէմթինտէն բէք չօգ ճէօմաաթ հազըր օլտըղը հալտէ Գուտտասը Շէրիֆ Թագտիս իթմիշ, վէ մէվգըյէ միւնասիպ պիր վաազ սէօյլէյէրէք, եօթիյէի խալ- [illegible] քեար էյլէմիշ վէ հուզզար անտամիմ ամինեան օլմուշ տըր։

Էրզրումտան տիւն ազչամ մաթպաամըզա վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆ տըր.

Անհվալը սըհհիյէնին Էրզրումտա բէք ալէա օլտըղընը, վէ սէպտ. 24տէ մէքթէպլէրին տէրսլէրէ պաշլանաճաղընը լութֆէն օգուեանլարընըզա պիլտիրինիզ։

Սանասարեան [illegible]
[illegible]

ԱԶԴ

Ս. Կարապետ եկեղեցւոյս վագֆէն Իւսկիւտար Նոր-Թաղ Գարամանը փողոց 5 եւ 7 թիւ 116 քառակուսի կանգուն եւ 10 մատ գետինը Ս. Եկեղեցւոյս մահլէի [illegible] ըլլալով ի վաճառ հանուած է, Թուականէս սկսեալ 21 օր պայմանաժամաւ աճուրդի դրուելով։

Աճուրդի մասնակցիլ փափաքողք պարտին ամէն երեքշաբթի, ուրբաթ եւ կիւրակէ առաւօտներն ներկայանալ ի Թաղ. Խորհրդարանն։

Ի Դիմաց Թաղական Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպիր — Ատենապետ
Մ. [illegible] — Գ. [illegible]

13 սեպտեմբեր 1892
Ի Նոր-Թաղ Իւսկիւտար — 3—1

ԳՕԼԷՐԱ

Համպուրկ 27 սէպտ.

Տիւն պուրատա 70 վուգուաթ վէ 33 վէֆիյաթ օլմուշ տըր։

Վիէննա 27 սէպտ.

Կալիցիատա հիչ պիր եէնի վուգուաթ վէ հիչ պիր վէֆիյաթ վագը օլմամըշ տըր։

Բարիզ 27 սէպտ.

Տիւն Բարիզտէ 21 վուգուաթ վէ 15 վէֆիյաթ վէ հէվալիսինտէ 8 վուգուաթ վէ 8 վէֆիյաթ վէ Հավրըտա 9 վուգուաթ վէ 3 վէֆիյաթ օլմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Վիէննա 27 սէպտ.

Ախիրէն վէրիլէն գարար մուճիպինճէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ Վիէննատա հօկտ. 11տէն 13է գատար իգամէթ իտէճէք տիր։

Կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, իմբէրաթօր նէզտինտէ Մաճառ հէյէթը վիւքէլասը մուրախխասը պուլընան պարօն Զէկլինի Պէրլինէ սէֆիր նասպ օլընաճաղընտան, գօնթ Զիչի անըն եէրինէ մուրախխաս նասպ օլընմըշ տըր։

Պէրլին 27 սէպտ.

Աւստրիա իմբէրաթօրը իլէ Վիւրթէմպէրկ գրալ վէ գրալիչասը՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն եէնի տօղան գըզընա կընքահայր վէ կնքամայր օլմայա տավէթ օլընմըշլար տըր։

Բարիզ 27 սէպտ.

Տահօմէյտէքի Ֆրանսըզ գօմանտանը միրալայ Տօտտսան պահրիյէ նէզարէթինէ վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, սէպտ. 19տա եէնիտէն պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ, գրալ Պէհանզէնին էն ալէա ասքէրի՝ մէզքիւր հարպտա տախիլ օլմըշ վէ Տահօմէյլիլէր քեամիլէն միւնհէզիմ վէ մաղլուպ օլմըշ տըր։ Ֆրանսըզլար՝ քեամիլէն Ուէմէ նէհրի իւզէրինտէ Թօբլանըբ իլէրիյէ տօղրու եուրիւմէյէ հազըրլանըյօրլար։

Մոնթէօպան 27 սէպտ.

Գօնթ տը Բարինին վէքիլի գօնթ տ'Օսօնվիլ՝ գրալ Թարաֆտարանընըն պիր զիյաֆէթինտէ իրատ իթտիկի նութգընտա, Ֆրանսատա գրալիյէթին եէնիտէն Թէէսսիւսը իտէճէյի ումիտինտէն վազ կէչիլմէսինի Բարիսըն էմր իտէմէյէճէյինի տախի պէյան իթմիշ տիր։

Թրիէսթէ 27 սէպտ.

Եունան գրալը Եունանիստանա ավտէթ իթմէք իւզրէ Սֆ[illegible] նամ Թէնէզզիւհ վաբօրընա րաքիպ օլմըշ տըր։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ՌՈՒՍԻԱ

Պու իքի պէօյիւք տէվլէթլէր պէյնինտէ թէսասիւֆի վէ թէարրուզի պիր իթթիֆագ ագտ օլունտուզի չայիասը պիր գաչ տէֆալար վիւճուտէ կէլմիշ վէ հէր տէֆասընտա տախի պօշա չըգմըշ իքէն, պու տէֆա պազը Ֆրանսըզ կազէթալարը, ալթըգ շիւպհէսիզ սուրէթտէ պէօյլէ պիր իթթիֆագըն վուգուունու խապէր վէրմէկտէ, ժուրնալ ֆըրանսադա, էճնէպի էրքեանընըն պիր գըսմը ալէյհինտէ պուլունան պիր իթթիֆագըն թէշէքքիւլիւնիւ իսպաթ իտիյորլար, խալպուքի Ֆրանսայի իշպու իթթիֆագ մէսէլէսինտէ ֆազլա թէվէճճիւհ էյլէմէքտէն մէնի էյլէմէք լազըմ կէլիր։

Պու պապտէ պիլտիքիմիզ պէյանը էֆքեար իտուպ, էօյլէ պիր իթթիֆագըն բէք միւհիմ վէ հայաթի նէթայիճի օլապիլէճէյի սէօյլէմէյէ լիւզում կէօրմէզ իզ։

Մաամաֆիհ շիւպհէ լուզում չոգ տըր քի, պէօյլէ պիր իթթիֆագըն պիր նէթիճէսի հուսուլէ կէլէպիլէճէ՞քմի տիր։

Էկէր կէլէճէք իսէ, շիմտիյէ տէքին կէլմէլի իտի։

Նախըտ տահա տօղրուսու, էկէր կէլէպիլէճէք իտի իսէ, իմտիյէ օլասըն իմտատըր օլսուն, իթթիֆագ հէր վագըթ հազըրտա իտի։

Հագիգաթը հալտէ, պու իթթիֆագ հավատիսի, Թէքերրիւր օլունուն .... տիր։ վէ էկէր րէնկտէն րէնկէ վէ գալըպտան գալըպա տէօքիւլէրէք մէյտանա չըգարըլմըշ օլմասա, արթըգ էհէմիյէթ պիր չէյ խագմագ տախի բէք գալտ պիր չէյ օլմուշ օլաճագ իտի։

Հէլէ պու րէնկլէրտէն վէ գալըպլարտան պիրիսի բէք գալպ կէօրիւնտիւյինտէ օլ պապտէ պիր չէյ խագմագ իսթէմէմէքտէ իտիք իսէ տէ, իքթիճեալինտէն պահս էյլէմէմիզ իգթիզա իտտիյինտէն, պիրլիքտէ անըն իւզերինէ տախի պիր իքի սէօզ սէօյլէմէք իսթէյօրուզ։

Շէօյլէ քի, պու իթթիֆագնամէ չօգտան պէրու իմզալանաճագ իմիշ իսէ տէ, Բօբա հազրէթլէրի, կէօրիւնիւր քի իւչէ գարշը իքլինին գուվվէթինի գարի խալսըտ պիր նէվի հագգըսըզլըգ կէօրիւնտիւյինտէն, Ինկիլթէրանըն պիրլէշմէսինի, վէ Ալէմանիայա, Աւստրիայա վէ Իթալիայա գարշը, Ռուսիանըն, Ֆրանսանըն վէ Ինկիլթէրանըն պիրլէշմիշ գուվվէթլէրինի մէյտանա կէթիրմէք արզուսընտա պուլունմըշ, վէ պու սէպէպլէ, իշ պիրազ ուզամըշ իմիշ։

Եանի պիր Իթթիֆագը Միւսէլլէսէ գարշը, տիկէր պիր Իթթիֆագը Միւսէլլէս։

Ամմա հալպ իմժէք իչին տէյիլ։

Պունը քի՞մ խալթէյօր։

Մագսատ, եանի հէր Թարաֆըն տա մագսատի, սուլհ ու սալահըն պագա վէ տէվամը տըր։

Պու պագա վէ տէվամըն գուվվէթլի օլմասը իչին տէ, Եվրօբանըն պէօյիւք գուվվէթլէրի պէյնինտէ պիր միւվազէնէի գաթի մէյտանա կէթիրմէլի տէյի՞լ մի տիր։

Եալըըզ չունքի ագըլ էրտիրէմէյօրըզ քի, հէր Թարաֆ տախի սուլհ ու սալահըն պագա վէ տէվամը արզուսընտա պուլունմագտա իսէ, իթթիֆագլա՞ր քիմէ գարշը տըր։

Մուհարէպէ, խալըտ մուհարէպէ գօրգուսը պուլունմատըղը էհրտէ, իթթիֆագլար ագտը տախի պիւսպիւթիւն գախտ վէ տէրէնտա կիւլիւնէճէք պիր չէյ օլմա՞զ մը իտի։

Նէյտիմիզէ լազըմ։

Վարսըն սուլհըն պագա վէ տէվամը իչին տէ իթթիֆագա գարշը իթթիֆագլար գուրուլսուն քի իշ տահա սաղլամ օլսուն։

Անճագ Ինկիլթէրա տէվլէթի, տիկէր հէր տէվլէթլէրտէն զիյատէ ֆիքրէն սուլհ Թարաֆկիրի օլտուղընտան, Ֆրանսա վէ Ռուսիա տախի սուլհ ու սալահ խահիշկէրլէրի օլտուգճա, արթըգ անըն էլինտէն տէ պիր իմզա ալապագ իչէ օրթագ իթմէքլիյէ նէ՞ լիւզում վար իտի։

Եօգ էկէր Ֆրանսա վէ Ռուսիա Թարաֆըննտան պիր հարպ գօրգուսը մէվճուտ պուլունմագտա իսէ, Ինկիլթէրայը տախի պէրապէր ալմագըղա չըգըշմագտան գիյատէ ապէս պիր չէյ օլամագ քի, պու խուսուսստա Ինկիլթէրանըն տախի Ֆրանսա վէ Ռուսիա իթթիֆագընա տախիլ օլմասընտա տաիր Բաբա հազրէթլէրինին Թէքլիֆ վէ պէյանը արզու էյլէմիշ օլմասը մասալընը, քէնտի քէնտիլէյինէ Թէքզիպ իթմիշ օլուրլար։

Կէլէլիմ իշին ասըլ իքինճի ճիհէթինէ։

Ֆրանսա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի կիւյա պու տէֆա գաթիէն ագտը իթթիֆագ իթմիշլէր իսէ տէ, իթթիֆագնամէյի մէզքիւրու իմզալամագտան էվվէլ, չայէտ Ինկիլթէրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ զուհուրա կէլէճէք օլուր իսէ Ֆրանսանըն Չինչալէյէյնինտէ իթթիֆագ իտէճէյի Թարիգին Թայինինէ պէքլէմէք իճապ իթմիշ իմիշ։

Վէ մաամաֆիհ քի պու տէֆա արթըգ իթթիֆագնամէ իմզա իտիլմիշ տիր, իմտի տիմէք օլուր քի, Ինկիլթէրա վէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ զուհուրա կէլտիյինտէ, Ֆրանսանըն Չին ալէյհինտէ նէ Թարիգ Թուտաճագ օլտուղը տախի Թայինին իտիլմիշ օլուր ըսըրասընա կիրմիշ օլմալը տըր։

Պիրագ տահա իչին իլէրիսինէ կիտտիյինտէ, աչիքեար սուրէթտէ չու տախի անլաչըլըյօր քի, Ինկիլթէրա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պիր մուհարէպէնին զուհուրը տախի գարարլաչտըրըլմըշ իմիշ տիր։

Եինէ պու ֆարզիյաթ տախի քէնտի քէնտիլէյինէ Թէքզիպ իթմիշ օլուրլար։

Եվվէլ էմրտէ, էկէր Ֆրանսա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պու արա սահիհէն Թէսաֆիւ Թէարրուզի պիր իթթիֆագ ագտ իտիլմիշ օլսա իտի, անըլաչըլըր քի իշին էսասը օլան Բամիր մասալէսինի իւսմիւ, քիւլ իլէ խալըտ գօլէրայա պէնզէյէն գօլէրա կիպի, քիւլէ պէնզէյէն քիւլ իլէ էօրթիւլմէգ իտի։

Ինկիլթէրա իլէ Ռուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պիր մուհարէպէ բաթլայը պաշ կէօսթէրմիյինտէ, Ֆրանսա տէվլէթինին Չին ալէյհինտէ իթթիֆագ իտէճէք Թարիգ տախի, անըն Բամիր մասալէսինէ մէրպուտ պիր քէյֆիյէթ ատտ օլունալիր։

Բամիր տաղլարը, պայըրլարը, խալըտ խայալարը (հանկըսը օլտուղընը պիլմէտիյիմիզ աֆվ պույուրուլսուն. բէք էհնի պիր իսմ օլտուղընտան էվվէլճէ տէյիս օլունմամըչ տըր) էյհասըլ պու տաղլար պայըրլար վէ Թէբէլէր, հէմ Ինկիլիզ հինտիսթանընա, հէմ Աֆղանիսթանա, վէ հէմ տէ Չին մէմալիքինէ հուտուտ պուլունուր իմիշ։

Հալթէա, ասըլ հանկըրըն հուտուտը օլտուղը տախի պիր էյիճէ Թայերին իտիլմիշ օլմատըղընտան, Ռուս ասաքիրինին օրալարտա աճագ պաստասը իւզերինէ Ինկիլիզլէրին, Աֆղանլըլարըն, վէ Չինլիլէրին խաՕրլուրլա .... իմիշ քի, քէնտի մէմալիքլէրինին պիր ուճունտա պու խոստէ պիր հուտուտ տախի վար իմիշ տէյու։

Շիմտի օրալարըն արաչըլըրմագ լազըմ տէյիլ էա։

Ֆագաթ Աֆղանլըղար վէ Չինլիլէր տէ Թէյաչա տիւչմիչ օլտուգլարընտան, արաչթըրըլմայա պիր լիւզում հուսուլէ կէլմիշ տիր։

Հալթէա Աֆղանլըլար, պու Թէլաչ մասալէսինի օլ գատար իլէրուլէրէ կէօթիւրտիւլէր քի, Խանլըլարը պիր իքի տէֆա Ռուսլար իլէ գըլըճ գըլըճա կէլմիշլէր։

Չին տէվլէթինին տախի էյինէ Ռուսլար իլէ գըլըճ գըլըճա կէլմէքլիյէ կէօզէ ալարագ օլ Թարաֆլարա ասքէր սէվք իթմիշ օլտուղը մալիւմ տիւյ։

Պունտան անլաչըլաճագը իւզրէ, էկէր Բամիր մասալէսինտէն տօլայը Ինկիլթէրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ զուհուրա կէլիր իսէ, Աֆղանլըլար վէ Չինլիլէր տախի Ինկիլթէրա իլէ պիրլէշէճէքլէր տիր։

Շիմտիքի հալտէ, Հինտիսթանտա Աֆղանլըլար տախի գալթէն Ինկիլտէրէ տիմէք տիր։

Կէրի խանտա Չինլիլէր գալըր քի, հէր նէ գատար պէօյիւք պիր էվրօբա տէվլէթինէ գարշը մուհարէպէ իմժէք իչին հէնուզ բէք գալիֆ պիր հալտէ պուլունմագտա իսէլէր տէ, նիհայէթ էւլըզլէրճէ միլեօնլարտան միւրէքքէպ պուլունան պիր տէվլէթ իլէ ճիտտի սուրէթտէ Թուլթալաչմագ նէ՞ մի վէ տէ, Թունալաչմագ .... պիր տէվլէթին Թէօշէճէյի տախի չէքինէճէք գատար պաչըգլըգ Թէվլիտ էտէճէյինէ չիւպհէ .... Ֆրանսա տէվլէթինին Չին ալէյհինտէ իթթիֆագ իտէճէք Թարիգ ....

Ֆագաթ Ֆրանսա տէվլէթինին տէ Չին իլէ կէօրէճէք պիր հէսապը վար տըր քի, Թօնքինտէ պու հէսապ պէտա խուրտուր իսէ տէ նէթիճէսի պիլինմամայօրտագ ալըր։ Խալըտ Թաժլը էհրինէ պաղլանալ, ածը էհրի տէ վագըթը ախըրը Թէրգ խուրլուր։

Պու Թաժլը էհրինէ պաղլամագլըգ նէ սէպէպ մէյանի խուր իսէ, օ սէպէպ քէմալքեան մէվճուտ պուլունտուղընտան, աճը էհրէ պաղլամագլըա աճէլէ իտիլմէմէսի իճապ իսէր իսէ տէ, պալէաատէ զիքր օլըման իթթիֆագ չարթլարըըն միւճիպի, բէք տէ նէ ճէվապ վէրէճէքլէրինի չաչըրաճագ գալմըր օլմամալը տըրլար։

Մէսէլի մէչհուր տըր։

Մինարէի չալան, գըլըֆըն հազըր իտէր տէրլէր։

Պոնլարըն տա, հազըրլամըչ գըլըֆլարը էօգ տէյիլ տիր։

Ֆագաթ պու գըլըֆըն նէ գումաչտան եափըլմըչ օլտուղընը վէ էհնի պօյունու պիլմէտ իսէք տէ, գալըպա չէօյլէ պիր չէյ օլմալը տըր քի, էկէր Ռուսլար Ինկիլիզլէրէ գալէպէ իտէրլէր իսէ, Պիրմանիատան Ֆրանսայա տա պիր բայ չըգարաճագլար տըր։

Եալըընըզ, Պիրմանիանըն Թօնքին ճիհէթինտէն քի, շիմտի Ինկիլթէրանըն զապթընտա պուլունմագտա տըր. վէ Ինկիլթէրանըն էլինէ կէչմիշ օլտուղը տա, անճագ պիր իքի սէնէլիք իշ տիր։

Սէնէսի լազըմ տէյիլ էա։

Իսթէրսէ Եւլըզլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու Ինկիլթէրանըն էլինտէ պուլունմըշ օլսուն,

Մաատէ չունտա տըր. Պիրմանիանըն պիր գըսմը օլսուն Նախըտ պիւթիւնիւ, վէ նախըտ պիւնէֆս Չինիսթանըն տա պէօյիւք պիր գըթասը։ Ֆրանսըզլար ինտինտէ, աճէպա Թէքմիլ Հինտիսթանըն վէ Թէքմիլ Չինիսթանըն տա Ալբա-Լօրէն գատար գըյմէթլէրի պուլունամայի՞ր մը քի, պունլարտան հէման էպէտի սուրէթտէ գաթը ալէագա էյլէմէլէրի լազըմ կէլէճէք պիր քիւլֆէթէ տիւչար օլարագ Ինկիլթէրայա գարշը Ռուսիա իլէ պիրլէշսինլէր։

Չինքի Ֆրանսանըն Չին ալէյհինտէ իթթիֆագ էյլէյէճէյի Թարիգ (Ինկիլթէրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր հարպ զուհուրի տըրմասընտա) ատէթա Ինկիլթէրայա գարշը խլանը հարպ Թարիքի տիւմէք տիր։

Էկէր պէօյլէ պիր չէյ ազլէ խաղըն օլսա իտի, վէ պէօյլէ պիր չարթ իլէ Ռուսիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պիր իթթիֆագ ագտ իտիլմիշ օլսա իտի, շիմտիյէ տէքին Բամիր ճիհէթինտէ էրէ յիճէ կէօզլէրը հալլէր մէյտանա կէլէճէքլէր, վէ պօրսալար տախի ալթ իւսթ օլաճագլար իտի։

Խմտի պու հավատիսի տախի ֆօ- նօլար լիւմթասընտա իլավէ իտին քի, Բարիզ չէհրի վէ Ֆրանսըզ կազէթալարընըն պագըլարը, պու խօրտա ֆօնօլարըն բէք միւսպիթ Թարալաըը տըրլար։

Նասըրէն միւչահէտէ օլունապիլիր էօյլէ պիր կիւն քի, պու միւսպիթ Թարալարտան, էհնի պիր ֆօնօ մահսուլու մէյտանա կէլմէսին. վէ մէյտանա կէլմէյէն կիւն տախի, ֆօնօլար իլէ խաչյան պիր Թագըմ չայլաթանլարըն սայքի բէք գարա պիր կիւնլէրի տիր։

Իմտի խարիճտէն տախի սնա կէօրէ իշէ էհէմմիյէթ վէրմէք լազըմ կէլիր։

ԳՕԼԷՐԱ

Գազատտա Սիմոն էֆ. նամընտա պիր Թապիպին գօլէրայա գարշը Թէրեմիւգէ մուվաֆֆագ օլտըղը պիր մուայէնէէն իճրաի Թէճրիւպէսի իչին մումայիէյհին Տէրսաատէյէ ճէլպինէ իրատէ Սէնիյէ սունուհ իթմէքլէ, մումայիէյհին Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմէսի պա Թէլէկրաֆնամէի սամի Գազատա վիլայէթինէ էմր ու իպլաղ պույուրուլմըշ տըր։

**

Գօլէրա իլլէթինին սապ. 12տէ իրան մէմալիքինտէ Համատանտա պիրաղ խաֆիֆլէշմիշ վէ Իրագը Աճէմ մէրքէզի Սուլթանապատտա Տէվլէթապատ վէ Նէզաքէթէրտ վէ Նէհավէնտ գասապալարըյլա գաբրիւլէրինտէ տախի զուհուր իթմիշ օլտուղը՝ Քէրմանչահ չէհպէնտէրլիկինտէն խարիճիյէ նէզարէթինէ վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆտա պիլտիրիլմիշ տիր։

Քէզալիք Թէհէրանտան ալընան խուսուսի խապէրլէրէ կէօրէ, գօլէրա իլլէթի չէհրը մէզքիւրտէ էհնիտէն քէսպը չիտտէթ էյլէմիշ օլուպ, չէհրը մէզքիւր իլէ ճիվարընտա վէ Համատան նամ մահալտէ պիր խայլը վէֆիյաթը մուճիպ օլմագտա իմիշ։

**

Կէչէն բազար կիւնի Պաթումտա գօլէրատան 5 վուգուատ վէ 2 վէֆիյաթ օլտըղը՝ խուսուսի Թէլէկրաֆ խապէրլէրինտէն տիր։

**

Սապ. 13 Թարիխլիյէ Երզրում վիլայէթինտէն Տախիլիյէ նէզարէթինէ քէչիտէ օլընան Թէլէկրաֆըն սուրէթի տիր։

Սապ. 9տան 12սինէ գատար Բասէնլէրին Հէրթօ վէ Գըրգըլ վէ Չիչքէրք վէ Անտէք գարիյէլէրինտէ ճէման 19 քիչի գօլէրատան վէֆաթ էյլէտիկի, վէ պու միւտտէթ զարֆընտա Երզրում չէհրի Թէհաֆֆուզխանէլէրինտէ լէհիւլ համտ վուգուատ օլմատըղը՝ Սըհհիյէ գօմիսիօնը իֆատէսիյլէ մաարուզ տըր։

**

Եվվէլքի կիւնքի Թարիխլէ Իզմիր վիլայէթինտէն Տախիլիյէ նէզարէթինէ չէքիլէն Թէլէկրաֆ տըր.

Գարանթինանճա պուլաշըգ ատտ օլընան մահալլէրտէն 3 կիւնտէն պէրու կէլէն օլմայըպ Թէհաֆֆուզխանէտէքի իքի վաբօրտան պիրիսինէ բրաթիգա վէրիլէրէք, էլէվմ գարանթինա Թահթընտա պուլընան պիր Ինկիլիզ վաբօրը խալգընըն սըհհէթլէրի պէրքէմալ օլտըղը՝ իգմիր գարանթինա միւտիրլիկինին իֆատէսիյլէ պէյան օլընըր։

**

Տիւնքի Թարիխլէ Լուբիյէ վիլայէթինտէն Տախիլիյէ նէզարէթինէ վիւրուտ իտէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Եվվէլքի կէճէքի գաթարլա Ճիտըը Մուսթաֆա Բաչայա 50 Եօլճու պիլվիւրուտ գարանթինայա վազ օլընմըշ, վէ իքմալը միւտտէթ իտէն 49 Եօլճու՝ բրաթիգա ալըզըլա Թէհաֆֆուզխանէտէն չըգմըշ տըր։

**

Սապ. 13 Թարիխլիյէ Վանտան ալընան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Պանգա չիւպէլէրի հիսապաթընը Թէֆթիշ վէ մուայէնէ իթմէք իւզրէ Գասթամունիտէն Պայազիտ Թարրիգլիյէ գարանթինա պէքլէմէքտէ պուլընան Վանա աուտէթ վէ Վան Պանգա չիւպէսի բէիս վէ մէմուրինիյէ իւլթիլամ իթմիշ օլան Պանգա միւֆէթթիչի Թէվֆիգ էֆ. իլէ մումաիլէյհիմ — Պայազիտտէ գօլէրատան էսէր օլմամագլա պէրապէր — սըհհիյէճէ պուլաշըգ ատտ օլընարագլարընտան, գարանթինա ալթընա ալընարագ իխթիլաթտան մէն օլընմըշլար տըր։

**

Գօլէրայա տաիր ալտըղ օլընան խուսուսի Թէլէկրաֆլար տըր.

Վան 13 սապ.— Հուտուտտա գէարն Սալ նահիյէսինտէ ճէչքել օլընան Թէհաֆֆուզխանէտէ պուլընմագ իւզրէ Վան գարանթինա Թապիպի Անմէտ էֆ. մահալը մէզքիւրէ ալիմէթ իթմիչ տիր։

Վան 14 սապ.— Հուտուտ պօյու՝ քեամիլէն ասաքիրը Շահանէ մարիֆէթիյլէ գօրտօն ալթընա ալընարագ իխթիլաթ քիւլլիյէն մէն օլընմըշ տըր։ Վան վէ հէվալիսինտէ ահվալը սըհհիյէ պէրքէմալ տըր։

Ֆօտովա 14 սապ.— Զիյաֆէթէ սըհհիյէ Թապիպի Պէտտավաքինին գարանթինա միւտտէթի խիթամ պուլմագլա, մուղաչիրը նիզամ հարէքէթինտէն տօլայը գատտէն պուլուչմըշ օլմասըյլա Թահթը իսՕթիճվապ ալընմըշ տըր։

ՖԷԼԻԷԹՕՆ

)(62)(

ՅՕՅ ՆՕՄԷՐՕԼԷ ՎԱԳՕՆ

ՄՈՒՀԷԼԼԻՖԻ
ԺՕՒԼ ՄԱՌԻ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

—Ա՛, պու չէյ սիզէ ղարիպ կէօրիւնիյօր . . . Պանա ինանմա՞զմըսընըզ . . . Էօյլէ իսէ տինլէյինիզ, զիրա պէնիմ սայկը խոտէճէք պիր իչիմ եօգ տըր . . . Բիմսէ պէնի աճըմազ . . . հէր քէս սաատէթիմի մահվ իթմէկէ չալըշըր . . . հէր քէս պազըրըմա պասար կէչտի ։ Պէն նի՞չին պանա քէօթիւլիւք իտէնլէրի աճըյայըմ . —տէտի, վէ օգույանլարըըմըզա մալիւմ օլտըղը իւզրէ, Մ. տը Թէնուաւռ իլէ օլան միւնասէպաթընը նագըլ ու հիքեայէ իթտի, Անտրէանըն խայըրխահլըղընը էվվէլա նա՛սըլ ֆարգ իթմիւյինի, վէ մուախխէրէն պու խայըրխահլըղըն նէ՛ սուրէթլէ տահա չէալըտ պիր հըսսիյաթա Թէպէտտիւլինի միւչահէտէ էյլէտիկինի սէօյլէտի ։

Օ զէման քէնտիսի՝ կիւնահը կիրմէմէք իչին մէրգումէտէն գաչընմըշ իտի իսէ տէ, գարը՝ քէնտիսինի արամըշ վէ բէշինէ տիւշմիւշ իտի ։

Էյհասըլ Անտրէա՝ քէնտիսինին Մարի-Լուիզ իլէ էվլէնէճէկինի տույըլնճա, պու իգտիվաճ վուգու պուլտըղը Թագտիրտէ քէնտիսինէ չօգ ֆէնալըգ իտէճէկինի պալօտա բիւրհիտտէթ ու ղազապ օլարագ մազամը Թէհտիտտէ պէյան ու իւմթար իթմիշ իտի ։

Ժան Կէօրէ հարարէթլի սէօյլէյօր, վէ պիր չօգ չէյլէր, մէսէլա Մատամ տը Թէնուաւռըն իթիրազլարը, Թէֆէրրուաթը ահվալի, սէօյլէտիկի ղազապնագ սէօզլէրի խաթըրընա կէլէյօր իտի ։

Նէրէք Թէնուաւռտան ինթիգամ ալմագ վէ կէրէք նազլը իթտիկի չէյլէրէ ալ ալ օրթայա չըգարապիլմէք իւմիտը խաֆիֆինէ մէյտնի սանտըգ քեար՝ գուրմագտարըչ հէր չէյի տէրմիյան իտիյօր իտի ։

Թրիսթօ իլէ Բիվօլօ քէմալը տիգգաթլա մէրգումը տինլէմիչ օլտըգլարընտան, Ժան Կէօրէնին խալան սէօյլէմէմէքտէ օլտըղընա չիմտի արթըգ գանաաթ հասըլ իթմիշլէր իտի ։

Մատամ տը Թէնուաւռ սանտըգքեարտան ախզը ինթիգամ իթմէք Թէսավվուրընտա պուլունմըշ իսէ տէ, նէ՞ սուրէթտէ պու մէրամընը իճրա իտէճէկմիշ ։

Վէ ինթիգամընը իճրա իթմի՞շ մի ։

Պու վագայը, եանի պիր գատընըն խուսուսմէթի նէ օլտըղընը պիլիւպ անլամագ չայանը իթինա պիր չէյ օլուպ, լաքին Թահգիգաթ իչին պունըն նէ՞ էհէմմիյէթի եօգ իտի ։ Շիմտիլիք օլսուն հիչ պիր էհէմմիյէթի եօգ իտի ։

—Մատամ տը Թէնուաւռըն սիզէ ատավէթի օլտըղը աչըքեար տըր, —տէտի Բիվօլօ,— լաքին նէ չարէ քի պանա պունը հիչ պիր ֆախտէսի եօգ տըր, զիրա Պռինսօլէնին գաթլի ու Թէլէֆի վէ սանտըղըն ղասպ ու սըրգաթը արասընտա հիչ պիր միւնասէպէթ եօգ տըր ։ Միւտտէթը հայաթընըզտա ճէրէյան իթմիչ ուֆագ Թէֆէկ հատիսէլէր խաթըրընըզտա կէլիյօ՞ր մը . . . պաչգա տիւշմանլարընըզ եօ՞գ մը ։

—Եա՛յր, եօգ տըր։

—Պանգա մէմուրինի միյանընտա, սիզին մաֆէվգինիզտէ վէ եա մասավինըզտա պուլունանլարտա՞ն . . .

—Եվլէնտիկիմ կիւնէ գատար անլէր հէր պանա տօստ իտիլէր ։ Եվլէնիր էվլէնմէզ հէրսի տէ պէնտէն նէֆրէթ իթմէյէ վէ գաչընըլ ուզագ տավրանմագա պաշլատըլար . . .

—Հա՛, անլատըմ . . . զէվճէնիզ իլէ էֆէնտինիզին արասընտաքի միւնասէպէթը մալըմ օլմալըտըրլար . . .

—Եվվէթ, պիլիրլէր իմիշ ։

—Եա պի՞զ ։

—Մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ քի պէնիմ էլիմտէն էօյլէ պիր չէյ կէլսին ։

—Եվլէնտիկինիզ վագըթ պիր չէյտէն խապէրինիզ եօ՞գ մը իտի ։

—Պիր չէյտէն խապէրիմ օլմատըղընա էմին իտէրիմ ։

—Պիզիմ հէր չէյի անլամագա իհթիյաճըմըզ վար ։ Շիմտի նազլը իտինիզ պաքալըմ, մինասէպէթը մէզքիւրէտէն նա՞սըլ խապէրտար օլտընըզ վէ նէ՞ տէտիլէր ու խապէրտէ իտ իտինիզ ։

Կէօրէ՝ գաչլարընը չաթտը ։

Պէօյլէ պիր րէզալէթին էհնիտէն լագըրտըսը աչըլմասը բէք աղըր պիր չէյ իտի չօգ աղըր կէլիյօր իտի ։

—Նէյէ՞ եարար, —տէտի սանտըգքեար ղամկին պիր սուրէթտէ ։

—Լազըմ տըր, —տէտի Բիվօլօ,— Ինանընըզ, իսրար իթտիկիմիզ՝ նէ մէրագ վէ նէ տէ քէյֆ իչին տիր ։

Սանտըգքեար՝ միւսթամթիլին հուզուրընտա վուգու պուլան հատիսէլէրի վէ Մարմիլալ իլէ Մարի-Լուիզ վէ Թէնուաւռըն էն էհէմմիյէթսիզ սէօզլէրինի պիլէ հարֆիյէն իքի գայըթթա մէմուրընա նագլ ու հիքեայէ իթտի ։

Թրիսթօ իլէ Բիվօլօ՝ սանտըգքեարըն սէօզլէրինի հիչ քէսմէյիփ, պաչլարընը սալլայօրլար վէ արա սըրա պիրպիրինին էհւզինէ պագըյօրլար իտի ։

—Պու նէ՛ ղարիպ չէյլէր, —տէտի Բիվօլօ պըրունընըն ալթընտան . . .

Կէօրէ՝ պու հիքեայէյի նազլ իթտիկինտէն, պիր տըրլը խալէճանընա տիւչար օլմուշ իտի ։

Անը սըգ սըգ Թէրլէյօր վէ պիւթիւն վիւճուտըյլա տա Թիթրէյօր իտի ։

Թրիսթօ իլէ Բիվօլօ չիւպհէսիզ ազըր չէյլէր տիւչիւնիյօրլար իտի, զիրա չիմտի իսթիլյարը սիւքիւթ իտուպ, պազը չէյլէր սօրուչտըրմագը խաթըր ու խայալէրինէ պիլէ կէթիրմէյօրլար իտի ։

—Պու իշիթտիկիմիզ չէյլէր իւզերինէ տիւչիւնէճէյիզ, Միւսիւ Կէօրէ, —տէտի նիհայէթ Թրիսթօ,— պէնտէն ալըյ արթըգ սիզտէն միւֆարէգաթ իտէճէյիզ ։ Անճագ կիթմէզտէն էվվէլ, Ճէնապը Հագգըն սիզէ պիր ազ սապր ու Թահամմիւլ պախչ իթմէսինի Թէմէննի իտէրիզ, զիրա սիզին իչինիզ Թօսթլըմ իլէ պէն չօգ մէրագ իտիյօրըզ ։ Էկէր հագիգաթը հալի մէյտանա չըգարմագա մուվաֆֆագ օլմագ իսէք՝ պիզ չօգ անմագ աստվալըրըզ ։

Կէօրէ օնուզլարընը օնաթտը ։

Պու չէյ՝ հագիգաթը հալտէ քէնտի ումուր ու վազիֆէսինտէն խարիճ պիր չէյ իտի ։

—Կիթմէզտէն էվվէլ սիզէ պիր սիւվալիմ վար տըր, —տէտի Բիվօլօ,— Իչտիկինիզ սիկարալարը նէ՞րէտէն ալըրըշ իտինիզ ։

(Տէվամը)

Ուրֆայից 14 սեպտ.— Զիպէֆչէ Թէհաֆֆուզխանէսինտէ գարանթինա պէքլէմէքտէ օլտըղը մալիւմ պուլընան Տէրսաատէթ Րուսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ քէնտիսինէ Թախսիս օլընան մահալտէ իգամէթը մուտտէթ իթմիքտէն սօնրա բրաթիգասընը ալարագ չըմէնտօբֆէրէ սաաթ 9 րատտէլէրինտէ պուրայա մուվասէլէթ էյլէմիշ, վէ բօլիս վէ ժանտարմա էֆրատը սաֆպէսթէի սէլամ օլտըղը հալտէ վալի Հաճէմ բաշա հազրէթլէրի ճանիպլէրինտէն իսթիգպալ խուլունմուշ տուր. Միւշարիլէյհ նարըմ սաաթ գատար արամ էյլէտիքտէն վէ մաղհարը իթթիրամ օլտըգտան սօնրա Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէտի.

* *

Թայկան իլէ Րուսխանըն սահիլ լիմանլարընտան Տէրսաատէթէ էօթէտէն պէրու մըգտարը քիւլլի Սիւէթ եաղը կէթիրիլմէքտէ մալիւմ օլուպ, ախիրէն մէզքիւր լիմանլարտան չէհրիմիզէ եաղ համուլէլի պիր գաչ վաբօր վէ կէմի մուվասէլէթ իթմիշ վէ եաղ սահիպլէրի Թարաֆընտան եաղլարը գարայա չըգարըլմագ իսթէրէ Թէշէպպիւսաթ վուգու պուլմուշ իսէ տէ, Մէյվէխօշ կէօմրիւկխանէ մէմուրլարը Թայկան պինպաշըսը Հայտար վէ գօլաղասը Մուհիէտտին վէ Ալի վէ խուգպաշը Շիւքրի պէյլէր, վէ միւլքիյէ ամելտարլարընտան Տխամանտաքի էֆ.՝ մէզքիւր եաղլարըն գօլէրատան պուլաշըգ մահալլէրտէն կէլտիքլէրի վէ եաղըն՝ հասաը զամբընտա միգրօպլարըն նէչվ ու նիւմա պուլմասընա էն միւսաիտ մասատէլէրտէն օլտըղը մալիւմ օլուպ, պուլաշըգ մահալլէրտէն կէլէն եաղլարըն հավի պուլընապիլէճէքլէր միգրօպլարըն մահվը իչիւն գարանթինա իտարէլէրինճէ հիչ պիր մուամէլէ իճրա խուլմէմէքտէ օլտըղը միւթալէասըյլա Թայկան իլէ մահալը մալիւմէի սաիրէտէն վարիտ օլան եաղլարա նէ՞ սուրէթլէ մուամէլէ իճրա լազըմ կէլէճէ՞կի հազգընտա Րուսումաթ էմանէթինտէն Թալիմաթ Թալէպ էյլէմիշլէր, վէ քէյֆիյէթ՝ էմանէթը միւշարէքէյհատան Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ վէ Սըհհիյէ նէզարէթլէրինէ իշար խուլմուշ օլտըղընտան, էլէվմ պու պապտէ միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմէքտէ պուլընմըշ տըր.

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՐԶՐՈՒՄ

Շէհրը մէզքիւր մուխպիրիմիզտէն օգոստ. 31 Թարիխլիյէ ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր.

Ճիւլուսը մէյմէնէթմէնուսը հազրէթը Բատիշահի բուզը ֆիւրուզընտա Էրզրումճա վուգու պուլան շէնլիքլէր արասընտա մէրխասամանէմիզտէ իճրա օլընան չէհրային՝ բէք բարլագ պիր սուրէթտէ պուլընմըշ, վէ էնվաի վէ րէնկարէնկ գանատիլ վէ պայրագլար իլէ Թէզեին օլընարագ, Պատր. փոխ. Գէր. Տ. Ղեւոնդ Սրբազան իլէ միւթէպէրանը միլլէթ հազըր պուլընարագ, ֆիւգունիի էօմր ու իգպալը հազրէթը Շէհրիյարի տուաի վաճիպ իւլ ետասը Թէքրար վէ իճրաի մէսէրրէթ օլունմըշ տըր. Եէվմը մէզքիւրտէ Սրբազանը մումաիլէյհ Թարաֆընտան Մապէյնը Հիւմայունա սուրէթի ամիտէ միւնտէրիճ Թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ օլունմըշ տըր.

Մապէյնը Հիւմայունը ճէնապը Միւլիւքեանէ պաշ քիթապէթը ճէլիլէսինէ,

Մէթպուը ազամ Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին ճիւլուսը Հիւմայունը չէվքէթմագրունը Թաճտարիլէրինէ միւսատըֆ բուզը ֆիւրուզըտա Էրզրումտա միւսաֆէզալը ճէնահը մէրհամէթ վէ աթըֆէթ օլան Էրմէնի Թէպաաի սադըգասը գուլլարը Թարաֆընտան տախի տուաի ֆիւգունիի էօմր ու իճլալը ճէնապը Բատիշահի Թէքրարէն իֆա, վէ չու ֆէրխղէի միւթէհամմիտէ քիւլիսէմիզտէ տախի էտաը գըլընմըշ օլտուղընը արզ իլէ, Թաղտիմը հըսսիյաթը ուպուտիյէթքեարանէի տախաննէտէ ճէսարէթ էյլէտիմ, ֆէրման։

Վէքիլը Բաթրիգը Էրմէնի Էրզրում վէ Թէվապիի
Ղեւոնդ ՍԷՐՊԻՍԴՕՖՕՍ

19 աղօսթօս 1308

Պաշ քիթապէթը ճէլիլէտէն ճէվապէն վէ լութֆէն քէշիտէ պուլընան վէ միլլէթճաչլարըմըզը միւսաթաղրագը մէսար գըլան Թէլէկրաֆնամէի ալի սուրէթի տըր.

Էրզրում Էրմէնի Բաթրիգ վէքալէթինէ,

Ճիւլուսը մէյմէնէթմէնուսը հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիյէ միւսատըֆ բուզը ֆիւրուզ միւնասէպէթիյլէ սըղը Թէպրիքաթ վէ ուպուտիյէթի վէ իճրա իգըլէն չէհրայի Թաֆսիլաթընը հավի Թէլէկրաֆնամէի վէքալէթլէրի մանզուրը ալիի հազրէթը Բատիշահի վէ Թէնիյէի մէզքիւրէ միւսաթիլզիմը մահզուզիյէթը ճիհանգըրմէթը ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի օլմաղլա, պա իրատէի Սէնիյէի Միւլիւքեանէ Թէպչիրը քէյֆիյէթէ միւսարաաթ գըլընըր։

Սէրքեաթիպը հազրէթը Բատիշահի
ՍՈՒՐԷՅԵԱ

Էրլուզ 22 օգոստ. 1308

* *

Էրզրում վալիի ճէտիտի սաատ. Հայտար բաշա հազրէթլէրի պու կիւն սաաթ 4տէ չէհրիմիզէ միւվասէլէթ պույուրմըշլար վէ իւմէրաի ասքէրիյէ վէ մէմուրինը միւլքիյէ վէ ատլիյէ վէ րուհսաի րուհանիյէ Թարաֆընտան միւքէմմէլ սուրէթտէ իսթիգպալ օլունմըշլար տըր։ Վալիի սապըգ սաատ. Հասան Խայրի բաշա հազրէթլէրի սախի իչպու րէսմը իսթիգպալտէ հազըր օլարագ, 2-3 կիւնէ գատար Տէրսաատէթէ հարէքէթ իթմէյէ միւթէթէհի պուլընմըշ տըր։

* *

Էրզրում Ցուրյանը Ումումիյէ նազըրը Շապանեան իֆք. Գրիգոր էֆ.նին մախտումը ալիլէրի Վահան էֆ. իլէ Բագրատեան Օր. Թագուհինին իզտիվաճ րէսմիլէրի տիւնքի կիւն բէք մուխթանթան պիր սուրէթտէ ֆաց. Տ. Կարապետ Եպիսկոպոս Թարաֆընտան իճրա օլունմըշ, վէ իչպու րէսմտէ պիլճիւմլէ դօստլուլար վէ միւթէհայիրանը միլլէթ հազըր պուլընմըշլարը կիպի, պիր հաֆթատան պէրու պիլճիւմլէ մէմուրինը քիրամը տախի միւքէմմէլ զիյաֆէթլէր վէրիլմիշ տիր։

Վահան էֆ.՝ պու կէնճ չաղընտա իւլում ու ֆիւնունը միւթէհէնվիրատա Թէրազզը էյլէմիշ վէ պախուսուս պազը ասարը չիիրիյէսի էրպապը Թարաֆընտան Թագտիր օլունմըշ պիր նէվճիւան վէ Օր. Թագուհի տախի միւթէպէր պիր ֆամիլեայա մէնսուպէ պուլընմըշ օլմաղլա, հէր իքի Թարաֆ Թէպրիք օլունըր։

ՄԻ ՔԱՆԻ ԽՕՍՔ

ՊԱՐՏԻԶԱԿԻ ՎՐԱՅ

Մօտէր վերջին թուոյն մէջ կարդացինք Պ. Հրանտ Ասատուրի «Մեր կեանքէն» յօդուածն, յորում Պարտիզակի ժողովրդեան նկարագրին փութացեր էր պարզել՝ իւր ի Պօլսէն ուղեւորութեան առթիւ.

Պ. յօդուածագրին ուշադրութեան գլխաւոր առարկայն կը լինին «մանուկներու անհամբեր բազմութիւնը կապոյտ չուխաներ հագած, բոպիկ ոտքով, եւ կիները՝ որք կա՛մ չքի են, կամ նոր զաւակ բերած» եւ հիմայ չը զարմանար երբ ա՛յնքան ստնտու կը տեսնէ Պօլսոյ մէջ Պարտիզակցի։ Արդեօք Պ. Հրանտ Ասատուր կրնա՞յր տեսնել գիւղի մը մէջ մանուկներ՝ ամենքն ալ բաճկոնակ հագած, կոկիկ եւ կօշիկ յոտս, քանի որ այդ ամէն մանկանց մայրեր՝ անկարող երկան կնիկ՝ աղքատ են, ցա՞ւ են, «խորտակեցա՞լ են.—այսպէ՞ս կը խորհէինք, Պ. Հրանտ Սովորաբար տեսնայք փափկասունք Կ. Պօլսոյ՝ որք գգուեալք եւ գրգեալք են յիւրաքանչիւր բասրխոունս եւ ի գահաւորակս իւրեանց, որք հանդէս տխարուսով կը մեծարին եւ որոց չատեր զո՞ւ են, հանդէսն, կը թողուն ապախտ վիճակի մէջ իւրեանց նուիրական եւ վսեմ պարտականութիւնսին, զորս բնութիւն յանձնարարած է ընտանեկան կենաց եւ գործառնութեանց համար, ի սպառ խուլս տալով աշխատասիրութեան եւ առ որդիս ունեցած խնամարկութեան, զրկելով իսկ զնոսա նոցա սուրբ իրաւունքն եղող սնունդէն —կենսատու նեկտարէն որ կանուանի կաթ, եւ ա՞հա երբ Պարտիզակցի կինը իւր ընտանեաց բարեկեցութեան համար, իւր զաւակաց ապագայ բարելաւութեան համար կը պանդխտի ի Կ. Պօլիս 1—2 տարի, իւր կայտառ որդւոյն սնունդն կրծքայ զատել Պոլսեցի փափկակազմ եւ վտիտ մանկան, նոյն այն ժամանակ ցա՞ւ մանկի՞ւ պէտք էր մկրտել զինքըն՝ իբր թէ հաւասար աղբիւրներէ առնելով։ Մեք չեմք կարծեր որ մեր գիւղի խոհուն եւ լրջամիտ մասն՝ մանուկանց Աւագերէց Տէր Հայրն մեր ժողովրդեան ստորին խաւին, պարզ գործաւոր դասուն կողակիցն իրաւանց եւ պատւոյն սատարած բերելու չափ յառաջ երթալու անխոհեմութիւնն ունեցած ըլլայ, հետեւաբար չարամտութեան քան 'ի եւ է մի ճշմարիտ իրողութեան արդիւնք կընթադրուի լինել

Պ. յօդուածագրին՝ որոյ ուսուցիկ բացատրութիւնք, յորդ եւ բազմազանակ հմտութիւնն ազգային եւ գրական գործոց եւ գաղափարաց մէջ՝ յաւէտ յարգանօք դիտած եւ գնահատած եմք՝ պահանջելու իրաւունքն ունէինք որ, փոխանակ գիւղացւոյն համեստ լռելեայնքըն վիրաւորելու՝ որ վարժ չէ խոյժ աստւթեանց, յոյժ ապաւորութիւն մը թողլով համայնից վերայ, եւ հիացած միալու գեղջուկ աղջկանց բարուց եւ մտատիպարի մասին, որք հետաքրքիր Պոլսեցիներու անկարկին անդրդուելի մնացեր են... ինչպէս կը գրէ, կրթական գործին նկատմամբ գրեր մեզ, լիալագուրդ ընթեռնուլինք զայն, մանաւանդ ընէր մեզ ամենուս պէտքն ուսման եւ դպրոցին՝ յորմէ չատ մը [illegible] մանուկներ հեռա՞ւ կալըին տարաբաղդաբար։

ՕՓԵԼԻԱ

Սեպտ. 9 Պարտիզակ 1892

ՊԱՏԿԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅՈՑ Ի ՎԵՐՋ ԿՈՅՍ ԺԹ. ԴԱՐՈՒ

ԸՆԴ ԽՆԱՄՈՎ

Յ. ԳՈՒՐԳԷՆԻ

Այս նոր գործին հանգամանաց վրայ ամբողջական գաղափար մը տալու համար արժան կը համարինք հրատարակել յառաջաբանը։

ԱԶԴ

Այս հաւաքածոյն, որ նպատակ ունի առաջի առնել Հայոց աշխարհիկ լեզուին արեւմտեան գաւառաբարբառն՝ ամփոփ եւ այն հանգամանաց մէջ զոր ստացած է ի վերջ կոյս դարուս, կը բովանդակէ գրական եւ գիտնական եւ այլ պէսպէս նիւթոց վրայ յօրինեալ ընտիր հատուածներ, յատկապէս պատրաստուած ի ձեռն ժամանակակից ծանօթ գրչաց գէթ մեծ մասին, որ յօժարամիտ պատասխանելով մեր խնդրանաց՝ յանձնած են մեզ մի կամ երկու հատուած խնամեալ ոճով եւ բարեքին յօրինուածով։ Իւրաքանչիւր գրիչ ըստ կամս ընտրած է նիւթ, եւ հետեւած է ոճոյն եւ լեզուական սկզբանց յորս յարած է ըստ իւր ընտրութեան եւ ճաշակին։ Գրչաց պէսպիսութեամբ եւ նիւթոց զանազանութեամբ այս հաւաքածոյն ուրեմն եղած է հանդիսական Պատկեր ստեղծման գրականութեան կամ աշխարհիկ մատենագրութեան արդեաց, եւ այժմու աշխարհաբար լեզուին, գրեթէ իւր ամէն գունով եւ երանգաւ, արձակ եւ ոտանաւոր, պատկերացած է աստ իբրեւ ի հայելւոջ։

Այլ մեր դիտաւորութիւնն չէր լոկ ի հանդէս ածել պարզ հաւաքածոյ մը զանազան գրուածոց, որպէս սովոր եղած է ցարդ առ մեզ. —Թէ եւ լինէր նշանակելի առաւելութեամբք, այն է՝ գրուածոց նորութեամբ եւ ամբողջական հրատարակութեամբ, առանց ըստ կամս զաղ հանելու հեղինակաց ծանուցեալ գործերէն, եւ այլն.—մեր առաջադրութիւնն եղած էր, հին հայերէն լեզուին մատենագրութեան համառօտ պատմութեամբն հանդերձ, հարեւանցի տեսութիւն մ'ընել նախ աշխարհիկ բարբառոյ ընթացից վրայ՝ համեմատելով իբր դար մը յառաջ գործածական գրաւոր աշխարհաբարին ընդ այժմու գրաւորին, եւ ապա պարզելով առաջի վնել ուղղութիւնն զոր անհրաժեշտ կը համարիմք արեւելեան եւ արեւմտեան՝ երկու գլխաւոր գաւառաբարբառոց միութեան գէ՛թ ի մատենագրական լեզուի, ի մի բան՝ ցոյց տալ թէ որո՛վ օրինակաւ հնար է մեզ հասնել այդ ի վաղուց բաղձացեալ վախճանին, [illegible], այլովքն հանդերձ. Ըստ այսմ՝ մեր խորհրդածութիւնք, դիտողութիւնք, նաեւ ինչ ինչ առաջարկութիւնք, պարզուած են ազգային բանասիրաց եւ գրագիտաց առջեւ առանձին Յաւելուածով որ ի վերջ հաւաքածոյս։

Հատուածոց զետեղման համար կարգ սահմանած եմք իւրաքանչիւրին առ մեզ յանձնման թուականն, առանց զայնս պատուելոյ ըստ նիւթոյ կամ ըստ այլ նկատմանց, որ չէր ի դէպ մեր նպատակին։ Դարձեալ, իբրեւ նորութիւն, մէն մի հատուածոյ ներքեւ դրած եմք յօրինչին ձեռագիր ստորագրութեան ճիշդ օրինակն, որ կարէ լինել ապաքէն հետաքրքրական ինչ յաչս ընթերցողաց։

Խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեմք մեծարոյ գրչաց, որ հաճեցան աշխատութիւն յանձն առնուլ եւ դիւրացնել մեր այս բազմաթախանձ հրատարակութիւն, յորմէ մանաւանդ կարեն օգտիլ մեծապէս ազգային նոր սերունդք զարգոյս եւ առ յապայս։ Յ. Գ.

Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ երկու հատորէ, եւ պիտի հրատարակուի մաս առ մաս Պաղտատլեան գեղեցիկ տպագրութեամբ։ Առաջին մասն, որ կը բաղկանայ չորս լծակ թէ (64 էջ), հրատարակուած է հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Ազգ	Յ. Գուրգէն
Թարգմանութիւն հնդկրոպ դարու	Ա. Մ. Գարագաշ
Միջին դարու Աշխարհ.	Գ. Յ. Խաչեան
Քաղաքակրթութիւնը գաւառացի աղջկանց համար	Զապէլ Կ. Տօնէլեան
Պատմութիւն	Ե. Տէտէյեան
Մինա՛կ	»
Պատմականութեան յիշատակներ	Գ. Վարդանեան
Ս. Հախիմեանց տոն Ի Ս. Էջմիածին	Գարեգին Եպիսկ. Սրուանձտեանց
Կարեւորութիւն լեզուի (չափածակ)	Տօքթ. Գ. Սեւեան

Կը ծախուի ամէն գրավաճառաց քով եւ սուճի Պօղոս եւ Ցակոբ աղաներու խանութը ի գին 3 դահեկանի։

ՄՈՒԽԹԷԼԻՖԷՐՐԻԳԱ

Էրզրում վալիի սապըգը Ֆէրիգ Հասան Խայրի բաշա հազրէթլէրի Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Եանեա գուրպինտէ ախիրէն պիր հարիգ զուհուր իտէրէք պիր խայը օլման միւհթէրէգ օլմըշ վէ պու հարիգ 15 կիւն տէվամ իտէրէք, նիհայէթ եաղան չէտիտ պիր եաղմուրըն Թէէսիրիյլէ սէօնմիւշ տիր։

—Միւլքիյէ Թէզգիւրէ նէզարէթի հէյէթը ումումիյէսի տիւն ագտը իճթիմա իտէրէք, զուհէմփ մէմուրին իլէ պուղարտան վէֆաթ իտէնլէրին ֆամիլեալարընտան 169 քիշիյէ Թէզգիրէ վէ ֆամիլեա մաաշըլըյա, մէմուրինը միլքիյէ մաաշլըլարընտան 10 զամ տախի մաաշիւլիյէթ մաաշլարը Թախսիսի Թահմիլ գարարա ալընարագ մազպաթալարը Թանզիմ գըլընմըշ տըր։

—Գայմագամլարըն՝ ճիւրմ վուգուընտա պիգզալթ մահալը վագուա ազիմէթլէ Թահգիգաթը լայըքէ իճրա վէ գալթ վարագալարընը Թանզիմ էյլէմէլէրի միւգազիյամը գանունիյէտէն օլուպ, գայմագամլար իսէ՝ ճիւրմ վուգուընտա պիր Թագըմ էօզիւրլէր պէյանըյլա վուգուաթ մահալլինէ կիթմէյէրէք իշի միւսաթամիթ վագիֆէսինի իյֆա իտէն միւնմէլէլէք պիր ալայ հէվալէ էյլէտիքլէրի ճիհէտլէ Թահգիգաթ պիթթամ միւնտէրիճ Թանզիմ էտիլէ Թահգիգաթ պիլմամընտա վէրըլ մահկէմէլէրին եաղըն Տախիլիյէ վէ Ատլիյէ նէզարէթլէրի պէյնինտէ միւխապէրէ օլունմագտա իմիշ տիր։

—Կէչէն կէճէ Գումգաբուտա Քիրքեան Գապուսընտա Եաղամանէ սօգագընտա Հիւսէյին էֆ.նին քէօմիւր մաղազասընտա խըրսըզ կիրէրէք մէզքիւր մաղազանըն իւսթ գաթընտաքի օտատա իգամէթ իտէն քէօմիւրճի Մուրատ վէ Վահան վէ Մկրտիչ վէ Խաչօ վէ աւիկեր խաչօնըն սանտըգլարը գըրըլարագ 40 լիրա գատար ազչէլէրիյլէ էշեալարը սըրգաթ իտիլմիշ, վէ քէյֆիյէթ զապըթայա աքս իտէր իթմէկ իչպու ֆիիլին ֆայիլլէրի աէրուէրի Թաղըրմընտան նէգօլի վէ Մանուկ վէ Գօսթի վէ մէզքիւր օտանըն օտապաշըսը Ջաքար օլտըգլարը անլաշըլարագ մէրգումանլար ահզ իթէհէտ խուլմըշլար տըր։

—Շիմտիյէ գատար Էրզրումտա պուղտայըն 1 քիլէսի 14—15 վէ արբանըն 8—9 ղշ.ա օլտըղը վէ ունըն պիր պաթմանը տախի 4տէն 5է գատար սաթըլմագտա պուլընտըղը հալտէ, պու կիւնլէրտէ պուղտայըն քիլէսի 17 վէ արբանըն 11½ վէ ունըն պաթմանը 6½—7 ղշ.ա սաթըլմագտա իմիշ։

—Քիւչաար մուգալլրէր օլան Ջիգակօ սէրկիսինէ Թուրքիաանըն էօն տէրլիճէճէք էշեա վէ սաիրէնին նագլ ու իյսալինէ պիլխասսա մուավէնէթ իթմէք իւզրէ Ամէրիգանըն Տէրսաատէթ մասլահաթկիւզարըն պու կիւնլէրտէ Ամէրիգայա ազիմէթ իտէճէյի իչիտիլմիշ տիր։

—Պէչն— նամընտա պիր վաբօր՝ էվվէլքի սապահ Աչիւմէթֆանօս էօնիւնտէ պիր եունան էէլքէն սէֆինէսինի զարգ իթմիշ իսէ տէ, նուսֆուսճա Թէլէֆաթ օլմամըշ տըր։

—Էվվէլքի կիւն Քեալլըթխանէտէ քէախն Բօյիյօնտա Մաւզէր Թիւֆէնքլէրինին տիւմտիւրգ պարուտ իլէ իճրաի Թէճրիւպէլէրինէ պաշլանմըշ տըր։

—Տիմիթրի նամընտա պիր գարտատանըն ռաքիյ օլտըղը պիր սէֆինէ տէրունինտէ 600 գըյէ պարութ պուլընտըղը հալտէ Մխալլիտէ տէրտէսթ օլընմըշ տըր։

—Պանգը Օսմանինին Սէլանիկ չիւպէսի շէֆի միւտիրի Մ. Իթիմ՝ Տէրսաատէթ Պանգը Օսմանի մուհասէպէսինէ նագլը մէմուրիյէթ էյլէմիշ, վէ եէրինէ չիւպէի մէզքիւրէ մուհասէպէճիսի Մ. Պարօցցի Թային օլունմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ Րուսիա սէֆարէթի Թէրճիմանլարընտան Մ. Մագսիմօֆ վէ սըր քեաթիպ Մ. Լիգօֆ վէ քեաթիպ Մ. Իզմիրնօֆ՝ պէրաի Թէնէզզիւհ կէչէն բազար կիւնիւ Հայտար-Բաշաաան էսկիշէհիրէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

—Անատօլու տէմիրեօլը գումբանեասընըն՝ Շարգ չըմէնտօֆէրլէրի գումբանեասընըն Եէտի-Գուլէտէ վագը ֆապրիգասընտա սըրալըշ էյլէմիշ օլտըղը վակօնլարըն ինշաաթը խիթամ պուլմաղլա, կէչէն ճումաա կիւնիւ Թէսլիմ օլընմըշ տըր։

—Մէէզունէն Եվրօբատա պուլընան Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի միւշավիրի Գրօլ էֆ. հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Մէքեաթիպը էճնէպիյէ միւֆէթթիշլիկինտէն միւնֆասըլ Գօնսթանթինիտի բաշայա՝ պա իրատէի Սէնիյէ 1000 ղըշ. մաաշլըյէթ մաաշը Թախսիս պույրլըմըշ տըր։

—Պու կիւնլէրտէ մահալլէ արալարընտա աճըլըգ վէ սուսուզլըգտան գուտուրմըշ քէօպէք կէօրիւլմէքտէ օլտըղը խապէր ալընմաղլա, բօլիս մէմուրլարընըն սօգագլարտա քէօբէքլէրի տայմա նազարը տըգգաթտա Թուլթմարագ գուտուրմըշ պէճամէթլէրի կէօրիւր կէօրմէզ հէմէն Թէլէֆ իթմէլէրի զըմնընտա Զապթիյէ նէզարէթինտէն Սթամպօլ բօլիս միւտիրիյէթիյլէ Պէյօղլու վէ Իւսկիւտար միւթէսարըֆլըգլարընա Թէպլիղաթը միւգթազիյէ իյֆա գըլընմըշ տըր։

—Կէչէնտէ էտիրնէյէ ազիմէթ վէ ախիրէն ավտէթ իթմիշ օլան սըհհիյէ ֆէվգէլատէ միւֆէթթիշի միւրալայ Պօնգօվսքի պէյ՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու էվվէլքի կիւն չէհրիմիզին պազը ճիհէթլէրինի տէվր ու Թէֆթիշ իտէրէք, Թանզիֆաթ վէ Թաթհիրաթ խուսուսընտա իյճապ իտէնլէրէ էվամիր վէ Թալիմաթ իթա իթմէքտէ տիր։

—Մէսմուաթա կէօրէ, կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ ալթընտա օլթա իլէ պալըգ թութմագտա օլան պիր պալըգճըբ՝ օլթասընա Թագըլան ազըրճա պիր նէսնէյի եօգարը չէքիպ, պուլընըն 17 Օսմանլը լիրասընը հավի պիր չըգըն օլտըղընը կէօրիւնճէ, ալըպ սէվինէրէք խանէսինէ կիթմիշ տիր։ Մէրգում պալըգճըն էհլը նամուս վէ ֆագըթ զիյատէսիյլէ ֆագըր վէ չօլուգ չօճուգ սահիպի պիր քիմսէ իմիշ։

—Էվվէլքի կիւն Գալլրդլրտաքի Էրմէնի մէզարլըղընտա չէքէլմիշ Թօբլամագ իւզրէ ազաճա չըգմըշ օլան 13 եաշլարընտա պիր Էրմէնի չօճուղը՝ գազաէն եէրէ տիւշէրէք մէճրուհ օլմըշ վէ խանէսինէ նագլ օլընտըգտան պիր գաչ սաաթ սօնրա միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Րուսխանըն Թայկան էյալէթինտէ սըղըր խասթալըղը զուհուր իտէրէք չիտտէթլէ հիւքմիւ իճրա էյլէմէքտէ օլմասընա մէպնի, պու միւխիլլու խասթա հայվանլարըն մէմալիքը Շահանէյէ մէնը իխալի զըմնընտա Թէղայյիւտաթը միւգթազիյէ իյֆասը լիւզումը Տախիլիյէ նէզարէթինտէն պիլճիւմլէ վիլայաթը Շահանէ իլէ միւսթագիլ միւթէսարըֆլըգլարա Թէպլիղ օլունմըշ տըր։

—Ատանա վիլայէթինէ իլհագ սանճագըն կիւնախարաս սըլթմայա պէնզէր պիր խասթալըգ զուհուր իթմիշ, Թութալանլարըն 8-10 կիւնտէ էյլէշմէքտէ օլտըղլարը, վէ իպթիտալարընտա պու խասթալըգտան պիր իքի վէֆիյաթ օլմըշ իսէ տէ, չիմտի Թէլէֆաթ վուգու պուլմատըղը՝ էվվէլքի կիւնքի Թարիխլէ Ատանա վիլայէթինտէն Տախիլիյէ նէզարէթինէ քէշիտէ օլընան պիր Թէլէկրաֆտա պէյան օլընմըշ տըր։

—Կէչէն հաֆթա սալը կէճէսի Սէլանիքտէ Վարտար գափուսը ճատտէսինտէ պիր չէքէրճի տիւքեանընտան հարիգ զուհուր իտուպ, 4 պապ ախչապ տիւքեանը միւհթէրէգ օլմուշ վէ խասարաթ 3000 լիրա րատտէսինտէ պուլընմըշ տըր։ Հարիգին զուհուր իթտիկի տիւքեան սիկօրթալը իմիշ։

Եէնի չէհրը մէզքիւրտէ եահուտի սինավօնը աղարալթընտան պիր խանէյէ գոնաագ վագ օլընմըշ իսէ տէ, էհթիշէրէք պասթըրըլմըշ վէ միւթէճասըրը օլմագ չիւպհէսիյլէ եաղօ նամընտա պիր չախս Թահթը Թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։

—Եօզկատ միւթէսարըֆը ճէնապը Ջիյա բաշա հազրէթլէրինին էվվէլքի կիւն մահալը մէմուրիյէթլէրինէ միւվասէլէթ էյլէտիկի՝ Թէլէկրաֆ խապէրլէրիյլէտէն տիր։

—Էվվէլքի կիւնքի Թարիխլէ Մանասթըրտան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆ կէօրէ, կէչէնտէ պիր Հայտուտ չէթէսի Թարաֆընտան իքի րէֆիգիյլէ պէրապէր տագըգ զաատըրըլմընտա օլան Սէրֆիճէ Բէժի խասըքի սանտըգ էմինի՝ Թախլիս ազչէսի վէրիլմէք իչիւն էշգըյանըն էլինտէն սալըմէն գուրթարըլմըշ, վէ էշգըյայի մէրգումէ չէթէտէն Թաազիպ խուլմաքտա իմիշ։

—Պօնեա Թէլէկրաֆ վէ բօսթա միւֆէթթիշի Շէվքէթ էֆ.՝ 1227 ղշ. մաաշլա Թէզգիրէ խուլմըշ տըր։

—Էմին էօնիւ ճիվարընտա Ջէյթին իսքէլէսինտէ Եունանը պիր խավէրաճը մաղազասընտա պուլընան 12 ֆըչը զըյթինը խավէրաճըն՝ մուզըրրը սըհհէթ օլտըղը մէմուրիյէնը սըհհիյէ Թարաֆընտան պիլմուայէնէ անլաշըլմաս իւզէրինէ, տէրհալ Սէրայ պուրնը էօնիւնտէն տէնիզէ տէօքիւլմիւշ տիր։

ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ՏՕԳՈՒՄԱԽԱՆԷՍԻ

Սթամպօլտա Մահմուտ-Բաշա Քէրէսթէ խանը տէրունինտէ Նօ. 24—26.

Մէզքիւր տօգումախանէտէ էնվէի ֆիյաթլա տայանըգլը վէ չէքիմլի վէ Թըրգը Եվրօբա մալը կիպի ֆանիլա կէօմլէքլէր վէ տօնլար տօգունմագտա օլուպ, գըրըգ ֆանիլա Թէսարիֆի իչիւն մէզքիւր տօգումախանէյի Թէրճիհ իտէնէ գըյմէթլէն հէր վէճհլէ մէմնուն վէ խօշնուտ օլաճագլար իլան օլընըր։

ՏԷՕՇԷՄԷԼԻՔ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Վ. Ա. ԳՕԼՕԼԵԱՆ ՎԷ ԳՐԹԻԿԵԱՆ

Սթամպօլտա Րիւզ Բաշը Խէտիւ[illegible] Ն. 27

Խայըր միւսաատէտէն պէրու պալէաւն մահարրէր օլան 27 նօմէրօլը մաղազամըզը Թէչրիֆէ բաղլէթ պուլըրան միւչթէրիլէրիմիզի պիր գաթ տահա մէմնուն իթմէք իչիւն պու քէրրէ Բարիզ, Լիօն, Լօնտրա, Պէրլին վէ Վիէննա չէհիրլէրինին էն մէչհուր վէ մաարուֆ ֆապրիգալարընը զիյարէթ իթմիշ վէ տէօչէմէլիկ մախսուս ալէա ճինս իբէքլի, պրօգաթէլ, աթլազ, գատիֆէ բիւլիւշ, տիւզ վէ իւէքլի րէնք, քէթէն էօրթիւլիւքլէր վէ էնվաի ճինս տէօչէմէլիք պասմալար վէ ալէա ճինս խալըլար, եանի պասմա, տօգումա վէ տօգումա գատիֆէլի վէ նէքքարէ գատիֆէլի խալըլար, վէ ըօթօրլար վէ իւլէմէլի գամալէր, Թիւլ բէրտէլէր վէ էն էյի ճինս պէյազ ճէհէզլիք մասամէօրթիւլէր վէ մուշամալար վէ Ջաբօն խասըրլարը, վէ տահա էնտահի մալլէր տէգօ իթմիշ օլուպ, զայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլընտըղը՝ բաղլէթ ի միւչթէրիլէրիմիզէ Թարաֆէթէն իլան օլընըր։ 8—7

ԱՂԱՒՆԻՆԵՐՈՒ ՄՐՑԱՆԱԿԸ

Ալեքսանդր Տիւմա Որդւոյ սոյն հետաքրքրաշարժ եւ սիրուն վիպակը՝ պարզ եւ կոկիկ աշխարհաբարի մը թարգմանուած, կը վաճառուի ի գին 2 դահեկանի։ Կեդրոնատեղին է Պալենց գրատունն ի Զապթիէյըլար. կը գտնուի նաեւ սուճի Պօղոս եւ Ցակոբ աղաներու խանութը, եւ ուրիշ գրավաճառաց քով։

ԱՄԵՐԻ ՎԷ ՆԱԶԱՐԻ
ԻԼԱՎԷԼԻ ՍԱՐՓԸ ՕՍՄԱՆ

Պիր զէմանան պէրու քէնտի ասարը միւֆիտէսիյէ ալէմը ինթիյարէ իպրազը խրատմէթ իտէն Լիսանը Օսմանի մուալիմի րիֆաթլու Պետրոս էֆ. Կարապետեանն պու տէֆա պիր թազամ Ֆրանսըզ սարֆիյունը ուսուլը ահանինէ թաթիգան Թիւրքի, Ֆարսի վէ Արապի լիսանլարը պիլիքտէ էօյրէտիր վէ երմէնի էնտիւմէնը մէարիֆ թարաֆընտան էրմէնի մէքթէպիսնէ իսթիմալ ճարպ թուլուսմուշ «Ամէլի վէ նազարէ իլավէլի Սարփը Օսմանի» նամը իլէ մէկտուս էօզ թիւրքճէ վէ դայէթ մուֆասսալ էսէրը պէհնի իքամ իթմիշ օլուպ էնվէն ֆիյաթլա էրմէնի քիթապճըլարա սաթըլմագա տըր։

Պէօյլէ պիր մուֆիտ լիսանը թահսիլէ հավէսքար օլանլարա՝ իշպու նէվուսուլ էսէրի թավսիյէ իտէրիզ։

4—4

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՐԱՌԱՆ
ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ
ԲԱՌ. 20000
Գին 5 դրուշ, կազմեալ

Լիսանը Թիւրքի մուալլիմէրինէն Պօղոս էֆէնտի Գալըպճեանըն Թէէլիֆքէրատէի օլան իշպու էսէր՝ Թիւրքճէ լիսանը Թէպլիսի վէ Թէհէրանա իսէնէրը իչուն զայէթ էլվէմ պիր քիթապ տըր։

Քիթապը մէղբուր լիսանը Օսմանիտէ միսրթամէզ Արապի, Ֆարսի վէ Թիւրքճէ քէլիմէլէր իլէ, քէնտի մանան հայկիպէրի իլէ պիր խայը ֆէնտի վէ սէնամ լուղաթ ու թապիրանթը հավի տիր։

Մեհէնգիի մումանէյէ էվլասը վաթանա մատամ պիր սուհուլէթ տապի վիրմէք իչուն պու քէրէտ քիթապը մէղբուրը ֆիյաթընը տուէթա քասըրը վէ ճիլտլէսի պահասը սիմէք օյան ՊէՇ ԳՐՈՒՇԱ թէնգվ իթմիշ տիր։

Մէրքէզի ֆիրուխթը՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Շերքէթի Միւրէթթիպէյի մաթպասը տըր։ Սահիր էրմէնի քիթապճըլար նէզտինտէ տապի պուլունուր։

Թաշրարար իչուն բօսթա իւճրէթի պիր զրուշ զամմ օլունուպ, պէտէլի բուսթա բուլը տապու գապու օլունուր։

10 ՂՇ. ԻԼԷ 300000 ՖՐ. ԳԱԶԱՆՆԵՐԸ
ՇԸՄԷՆՏՊԷՆ Բ ՐԻՑԱՆԳՕՍԸ

Իշպու բիյանգօնքն 136ընճը գուրասը՝ էօնիմիզտէքի ալաֆը. նոկտ. 1տէ, եանի սեպտ. 19ում Զարպիտանէի Ամիրէտէ քէչիտէ օլընանագ տըր։

Պու ալֆա պիրինճի իքրամիյէ 300000 վէ իքինճիսի 25,000 ֆր. օլուպ, 48 ամէտ սահիր նումէրօվար տաս եէնէ պէօյիւք իքրամիյէ վէ 550 նումէրօվար տասի 400էր ֆրանգ, եանի ճէման 600 նումէրօ գազանանագլար տըր։

Պու գուրայա հիսէմէնտ օլմագ իչիւն ալթիտէքի տարէսին սահիպինէ միւրաճաաթ իտիլիր։ ղ.

Թամ բրօմէսին ֆիյաթը 10
Նըսֆի » » 7½
Չէրեէք » » 4

10 Թամէ բրօմէս պիլէթի պիրտէն սաթըն ալանա պիր բրօմէս տէ իքրամէն վէրիլիր։

Թաշրատան ագչէ պէտէլինէ բօսթա բուլու տահի գապու օլընը։

Բօսթա իւճրէթի սաթըն ալանա ահտիր։

Գալաթատա քէօրիւլ պաշընտա Նօ. 33
Տ. Մ. ԱՐԶԸԲԱՆ

ՍՈՒԳԻՈՒՏԱ ԵԷՆԷՃԷՔ
ԹԷՐԷ ԵԱՂԸ

Մաճառխանէնըն Բէշթա շէհրինտէ վագը սիւտխանէի գրալի մահսուլը։

Հէր կիւն վիւրուտ իթմէքտէ օլան սուֆրատա եէնէճէք իչպու թէրէեարընն՝ զայէթէ թազէ վէ հեր նէվի մէվատսը էճնէպդիյէտէն արի վէ պէրի օյտուղը գամէնէ թէէմին օլընը։ Մէղբիւր եաղ՝ թազէ վէ զայէթ լէզզէթլի օյմասը հասէպլիյէ ումումա թավսիյէ օլընը։

Իշպու թէրէեաղը՝

Գալաթա- Սեռեռ էօյա
Գօօբէրաթիվ շիրքէթինտէ,
Պէյօղլանա Թէռնէլ չուրլուքը Ն. 16ում
Տայլէ Տէլիդամթէշը-Հանտրանկատ,
Պէյօղլանում Տօղրա եէյա Ն. 430ում
Ցէմէթարդօքուլը պիրատէրլէրտէ,
Պէյօղլանում Տօղրա եէյա Ն. 290ում
Ժ. Բարիտ,
Պէյօղլանում Տօղրա-եէյա Ն. 256ում
Ամ. Բաբասօքուլօսա,
Պէյօղլանում Տօղրա-եէյա Ն. 254ում
Ս. Մարիօվթիտէ,
Պէյօղլանում Տօղրա-եէյա Ն. 327ում
Ս. Զարշալի վէ գումա.
Պէյօղլանում Տօղրա-եէյա Ն. 265ում
Բարաեանօքուլօսա,
Գալաթա Խալէլ Բաշը Խանընում Ն. 32ում
Վասիլա քի Տիմիթրիատիտ պուլունը
Թօքսան սաթը իչիւն ումումի տէրօ՝
Մ. ԱՐԹԻՒՐ ՀԻՒՆԹԷՐ
Գալաթատա Քիւչիւք Միւլէթ խանը Ն. 27

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
Է.ՎԷՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 27 սեպտ.

Իսկիլ. էհսանը Իսկ. Լիր.	96—87
Օսմ. էհսանը այշլար	21—93
» » գաբանը	22—06
» » Սէրի Ա	55—¼
» » » Բ	31—¾
» » » Գ	22—⅜
Օթօման 1871	98—¾
Օսմանը Պանգասը	14—
Բուսլա իսթիգրազը	108—
Մըսրը տուլ. մութթահտէ	99—
» իսթիյազը	104—½
Տարէի Սանխիյէ Մըսրը	98—¼
Թունիզ իսթիգրազը	104—½
Պուլկար իսթիգրազը	82—⅓
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—31.20

Բարիզ 27 սեպտ.

Ֆրանս. էհս. 3 % ֆր.	099—85
» » 1½ %	106—
Եէնի Օսմ. էհսանը այշլըը	22—22½
» » » գաբանը	22—27½
Մէ-դ-դէրէ	
Սէրի Բ.	31—25
» Գ.	22—90
Բուլգի չըմէնտրֆէրի	92—
Օսմանի	384—37½
Օսմանը Բէժիսի էհսանը	387—50
« Պանգասը	606—25
Գրէտի Լիոնէ	785—
Գրէտի Ֆոնսիէ	1127—50
Գանթուար տէխգանթ	527—50
Սիւէյշէ ագսիոնը	2707—
Իսթանբուլ էհսանը	93—55
Մըսրը ֆոնտ. մութթահտէ	499—37½
Բռիուսիյէ Թիւրք	437—50
Եունան 5 % 1879	327—50
Գամպիո 3 այ վատէ	25—19

Վիէննա 27 սեպտ.

Լօնտրա իւղերինէ գամպիո	119—75
Բուսլէի չըմէնտրֆէրի ֆի.	46—
Օսմանը Բէժի ագսիոնը	182—50

ԴՈՒԼԱՏԱ ԳՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուսմ. տուն ագչ. գաբ.	24—09
» » » էն եիւքսէք	24—09
» » » էն աշաղը	23—37
Գու. սապան այշլար գ. ք.	24—01
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	84—
» » » էն եիւքսէք	84—
» » » էն աշաղը	83—35
» » » այշլարը գ. ք.	84—05
Սէռի Ա.	55—10
» Բ.	31—20
» Գ.	24—11
Բուլգի չըմէնտրֆէրի	92—62½
Ագչէ ֆախզի	6—
Բէօբ Ղրշ.	—
Հէվալէթիզ »	20—
Թանֆիյէ	17—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	7—31
Սթամպոլ Պանգասը	4—30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5—06
Բէժի ագսիոնը	16—38
Թրամվայ	5—95

ԱԳՌԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիսասը 100 ղշ. տան	Ղրշ. Բ
Գէյազ մէֆիտիյէ ֆարզը	107—28
Մէթալիք »	97—
Պէշլիք »	100—
Ալթընըզ »	100—
Խկիլիզ լիրասը	110—15
Ֆրանսըզ ալթունը	87—33
Բօլ	89—30
Դրէսմից ալթունը	51—20
Գարպօն գայմէսի	9—01

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—90

ԻԼԱՆԱԹ
ՊԱՂՊ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(36) Տէլտէսթը ինչա պուլունան պաղը էպինիյէ ասքերիյէ սէօքիւնթիւլերինտէն միւթէրաքիւմ աղամ վէ թամթա էնագ բարչալարը՝ սաթըլմագ իւզրէ միւզայէտէյէ գօնրլարընտան, թալիպ օլանլարը՝ իյլուլը 16ընճը կիւնինէ գասար Ինչաթի Ասքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։ 3—2

* * *

(37) Պիթիրատէ պուլունան ասաքիրը Շանանէէնին պիր սէնէլիք մէտրէսի իչիւն մահալինճէ մէվզբի մունագասատա պուլունան էրզագ վէ սաիրէտէն նանը ազիպին պէէր զրյէսի 34, գօյուն էթինն 85, սրզը էթինին 75, էրզին 91, սատէնին 317, թուզըն 30, գուրբ սօղանըն 29, մօմըն 220, սապօնըն 2129, կապէն 131, շաիրին 30, սամանըն 9, խախալին 7, չէքերին 270, իւզիմին 64, ֆասուլէանըն 65 բարա ֆիյաթարլա մահալի թալիպլերի էօնէսինտէ օլորըզընտան, պուրաճա թէնզիլը ֆիյաթլա իթասընա թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանտան իթիպարէն պիր հաֆթայա գասար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի։ 3—2

* * *

(38) Պաշ Գալէտէ պուլունան նիզամիյէ 30ընճը այարլն Յնճի թապուրը իտարէսի իչիւն մահալինճէ միւնագասատա օյան էրզագանն նան 32, կիւշը ղանէմ 96, պաղր 56½, էրզ 124, սատ 445, թուզ 36, մամ 228, սապօն 388, կաղ եաղը 196, չէքեր 384, իւզիմ 120, չարը 25, սամանն 7, օզան 46, ֆասուլէա 113, նոհուտ 88 բարատա թալիպի էօնէսինտէ օյարզընտան, պու ֆիյաթլարատան թէնզիլաթ իմբասըյա էրզագը մէզքիւրէնինն իթասընա Տէրասատէթտէ թալիպ օլանլարը՝ Թարիխը իլանտան պիր հաֆթայա գասար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի։ 3—2

* * *

(39) Գօսօվա ֆրգասընտա պուլունան հայվանաթ իչիւն ալընանագ մութթալիյէնին՝ իյլուլը 16ընճը կիւնինէ գասար մահալինճէ միւնագասատը իթրա օլընպը մէզքիւր կիւնտէ գարարը վէ 21ընճի կիւնի տախի իհայէի գաթիյէսի իթրա օլընանաղընատան, թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի։ 2—1

* * *

(40) Ճիւնուտը ճէնասպը Միւլիւքանէյէ վէրիլմէք իւզրէ միւպայէա օլընանագ օյան 227000 գրյէտէն 250000 գրյէյէ գասար գուրու ֆասուլէանը պէտէր գրյէսի 39 բարա 93 սանթիմէտ, վէ 115000 գրյէտէն 130000 գրյէյէ գասար նոհուտը պէտէր գրյէսի 50 բարատա, վէ 280000 գրյէյէ 300000 գրյէյէ գասար բաթաթէսին պէտէր գրյէսի 22 բարա 80 սանթիմէտ թալիպի էօնէսինտէ օլուպ, իյլուլը Բուսֆինին 22ընճի սալը կիւնիւ պիլմիւնագասա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլընանագը ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի։ 3—1

* * *

(41) Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն հէման թէպլիմ օլընմագ իւզրէ միւպայէա օլընանագ 15000 գրյէտէն 20000 գրյէյէ գասար զէթոունը պէտէր գրյէսի 50 բարա 90 սանթիմէտ թալիպի էօնէսինտէ օլուպ, իյլուլը Բուսֆինին 17ընճի բէնճէյնին կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարը՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի։ 2—1

ճէզայիրը Պանրը Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինտէն Միտիլլի սանճաղընը 308 սէնէսի զէլթին աչարը՝ պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ մահալինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ վէ պուլունան պէտէլ հատը լայզ օլտուղը հալտէ թըշրին էվվէլին 15ընճի կիւնիւ գարարատատինին քէշտէսի մուգարբէր պուլունմըշ օլտուղնատան, թալիպ օլանլարը՝ ինգզաֆ միտտէթտէն էվվէլ մահալինէ վէ եախտ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

15 իյլուլ 308 . 3—1

Միւթէվէֆա Մէհմէտ Պէկիպաշ էֆ. նին՝ թէպասի Տէվլէթը Ալիէնին Բում միլէթինտէն Ֆիրիպ զիմմէթինտէ մանքէմէի թէֆթիշտէն վէրիլէն 15 սէֆէր 96 թարիխի պիր զրճա իտանէ հէօմէթի մուհիպինճէ ալաճաղը օյան մէպալիզը մալիմէնին թէէմինը իսթիֆասը զրմնընտա մէտեռունը մէրզումը էօնտէսինտէ օլուպ մերհուն վէ ֆիւրուխթը մահքիմ պուլունան Սթանպօլտա Սուլթան Մէհմէտ ճամիի շէրիֆի գուրպնտէ Տիւկէրզատէ Ֆօճա Շէմսէտտին մահալինտէ Արալանիանէ օգաղընտա 1 նիսֆէրօ իլէ մուրաղամ պիր պապ պէպ ֆիրէ տիքքանը տէրունինտէ մէվճուտ էէտիք 120 սէհիմ իթիպարլյա 30 սէհիմ հիսէի շպիասընն իչպու Թարիխը իլանան իթիպարէն 15 կիւն ասնրա ֆիւրուխթընա թէէպպիւռ օլընանագընտան, թալիպ օլանլարը բէյ սիրմէք վէ պուտանան տաճա գիյատ մահալիմաթ այմագ իսթէյէնլերին՝ միւտտէթը մէզքիւրէ իսթիմանընան ասնրա Տէրասատէթ Իլամաթը շէրիյէ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի տաիրէի մէզքիւրէսէն իլան օլունը։

15 իյլուլ 308

Էսիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ Տէտէ-Աղաճ գաղասընն մա հիսէի իսանէ 123000 ղրշ. պէտէլը սապրպը բաղամութ, վէ 10800 ղրշ. պէտէլը սապրպը գեյթին, վէ Սէմսատիրէք նահիյէսինին 7725 ղրշ. պէտէլը սապրպը քէզալիք զէյթին աչարը մահալլէրինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ վէ պունլարատան Տէտէաղաճ գաղասը բաղամուա էօրիրնէ իյլուլը 20ընճի կիւնինէ, վէ եէնէ Տէտէաղաճ գաղասըյա Սէմսատիրէք նահիյէսի զէյթին աչարընա տախի չէրը մէզպուրընն նահայէթինէ գասար միւզայէտ միւտտէթի թասյին զըլընմըշ օյտուղընտան, թալիպ օլանլարը խիթամը միւտտէթաէն էվվէլ մահալլերինէ վէ եախտ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

15 իյլուլ 308։

Կիւլիւք գասընընն՝ Ռուչէն էֆ. զիմմէթինտէ մահքիմ մունպիհ ալաճաղը օլան մէպալիղին թէէմինը իսթիֆասը զրմնընտա թասթը հաճէ ալընան Իսկիսարատա Սիլինտար պաղչէսի ճատտէսինտէ քեանն 18 նիւմէրօլը մա միւշթէմիլթ պիր պապ քէպիր խանէնին թարիխը իլանան իթիպարէն 15 կիւն ասնրա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթընա միւպաշտէրէթ օլընանագը Իսկիսարատ պիտայէթ մահքէմէսի Իճրա տաիրէսինէն իլան օլընը։

10 իյլուլ 108

Ա. ԼԱ.
ԹԱԲԻՍԸՐԻ ԷԼԷԿԱՆԹ

Պէյօղլանում Հաճիթուլլա Ն? 10

Իշպու մաղազատա ալէա վե ենկի չէշիտ ֆրանսըզ տուվար քեսրընընպը, եալտըզը վէ տիւզ ֆրանսըզ զօրնիշլերի, հէր նէվի բէյտէ թօքուշլարը, բիւսկիւլլեր, հէր տեսչէմէյէ վէ սուֆրայա մահսուս մուշամպալար, կարտըրօպլար, սթօրլար, գատրօլար, բանգոլար վէ մապիլեայա պատ տիկէր պիր թագրմ էմթաա, խալը, զանավա վէ սաիրէ ֆիրուխթ խալիմէքտէ օլուպ. մաղազան մէզքիւրը թէչրիճ իտէն զէվաթընը՝ կէրէք մալլարը զէրաֆէթ, նէֆասէթ վէ ռէսանէթինտէն, վէ կէրէք էհվէնիյէթինտէն զայէթլէ մէմնուն վէ իսշնուտ օլագաղարը իլան օլընը։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄՄԱԾՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ թաղերը մուամէլաթ օլընմայա գասար, եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օլընմագ գախտէսի վազ գրը-նընմայա տեկին եալընը մահալիմաթը վագֆիյէտէն հիսէտարանընն հասպէլ նիզամ պիլա միւզայէտէ թէֆվիզ իտէճէքլերի հիսէլի սէքնալէրին նրսֆը մէհալու 19 զրուշ վէ նրսֆը սիկէրի Խազինէի էվգաֆը Հիմայունընն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուրընը իլէ սաթըլագագ տըր։ Թամմ հիսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաթըլանըրարն մուաճճէլէսինինն նրսֆը լիրա 100 զրուշ լիսասը լիրա օյարագ, վէ սիկէր նրսֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գապուլիյէ իհալէ զըլընմագընտան, պու գապլէտէն աթիիզզիքը մահալիաթընն մուայէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան կիւնինիւ իլան միւտտէթի օլան իչպու 308 սէնէսի իյլուլընն 14ընճի կիւնինտէն իթիպարէն իյլուլընն 21ընճի բազար երթէսի կիւնիւ հուզուրը նէգզալէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէսի սասթ 6տան 10ա գասար պէլ եճրա երթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմ գապուլ օլուճնագընտան, թալիպ օլանլարը՝ գրյմէթը մուխամմէսէլերինն էօյրինէ միւսավի թէէմին ագչէլերիյլէ պէրապէր Մահալիաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի լազրմ կէլէճէկի՝ կինճի տէֆա օյարագ իլան օլընը։

.. 8 .. 20000 (1) .—Գասը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Դըզլար Ազասը չէչմէսի օգաղընտա վարտյան պաշը Իպրահիմ աղա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 30 տէօնիմ պիր գրեթա թարլանըն 9 հիսսէտէն 2 հիսսէսի. միւնասիպսի Հիւսնիւ։

.. 1 վէ 244 .. 19200 .— Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Թօքճրլար ճատտէսինտէ Շեյխ իլէ Հարէմ Հիւսէյին աղա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 64 մէթրօ արսատա մէպնի 7 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 մուաթթաթ սարնրճ վէ 1 պօտրում վէ 1 մահթապպէտ վէ թահթընտա խաֆֆաֆ սիւքանընը միւշթէմիլ վէ չէհրի 900 զրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ մէնզիլին 20 հիսսէտէն 3 հիսսէսի. Հիւսնիւ։

.. 44 .. 16000.— Թաթավլա գարիյէսինտէ Գայթանճը օգաղընտա Հասան Ռիզա բաչա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 67 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի, էօրիւճիւ Ահմէտ։

.. 46 .. 6000.— Գապաթաչտա Ամիի էֆ. մահալլէսինտէ Գարա Այալի օգաղընտա քեաթիպ պէվվապ քիւչիւք վէ պէօյիւք Հիւսէյին էֆ. վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 98 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 54 մէթրօ պաղչէ վէ 1 խարապ քէօչք վէ 1 սաղիր հավուզը միշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆի հիսսէսի. էօրիւճիւ Ահմէտ։

.. 67 .. 6000.—Ֆօճա Բաչատա Էսկի Զապիթիյէ ճատտէսինտէ մէրհում Պաշա գիտ պէյ վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 53 մէթրօ արսատա մէպնի ֆեվզինտէ 1 օտա վէ 1 գույու միւշթէմիլ վէ չէհրի 140 զրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ տիւքքանընն բուպ հիսսէսի. Հիւսնիւ։

.. 10 .. 10000.—Իսկիտարատա Սէլման աղա մահալլէսինտէ Քիւչիւք Եօգուշ օգաղընտա վալիտէ քէթխիւտա էյնաճ Ահմէտ էֆ. վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 238 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Էմին աղա։

.. 59 .. 10000.— Թօքխանէտէ Ճիհանկիր մահալլէսինտէ Ուզուն եօլ ճատտէսինտէ Մէլեք Ահմէտ բաչա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 50 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 միւշթէրէք գույուը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հիւսնիւ։

.. 21 .. 10..15000.—Թաթավլատա Եէնիչէհիրտէ Բիգա Բաչա վէ Բարազ օգաղընտա Հասան Ռիզա բաչա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 94 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույուը միշթէմիլ ախչապ 2 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Էօրիւճիւ Ահմէտ։

.. 50 .. 13750 .— Պաղչէ Գարբուսընտա Զէյլէպի օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Եէնիճամի ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէսիքլեաթընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 17 զրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 350 զրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ տիւքքանընտ տէրունինտէ միւսթէգարր չիլինկիր կէստիկինին բուպ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

.. 1 .. 3000.—Իսկիտարատա Մուրատ Բէյս մահալլէսինտէ Օտալար իչի օգաղընտա մէրհում Ճաֆէր աղա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հիւսնիւ։

.. 11 .. 3000.—Խրրգամի Շերիֆտէ Մէլլա Եէվլիա մահալլէսինտէ Գույուլը օգաղատա Խաթիպզատէ Ահմէտ աղա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 338 մէթրօ պիր գրեթա մէնզիլ արսասընն նրսֆի հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

.. 12 .. 14 ..2000.—Սամաթիատա Միրախոր Իլեաս պէյ մահալլէսինտէ Միրախոր ճատտէսինտէ խավաճէ Բիւսթէմ էֆ. վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 106 մէթրօ պիր միւշթերէք գույուը միւշթէմիլ պիր զրճա մէնզիլ վէ ֆրէզճը տիւքքանընը արսասընն նրսֆ հիսսէսի. Նաղիֆ։

.. միւքերրեր 20 .. 15666 . — Կէտիք Բաչատա Էմին Սինան մահալլէսինտէ Կէտիք Բաչա Ճամիի շէրիֆի օգաղընտա Էմինէ խաթուն վէ Քէթխիւտա Ճանֆէսատա խաթուն վագֆիլարընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 400 ղ. քիրալը քեարկիր պիր պապ մէնզիլին 6 հիսսէսէն 2 հիսսէսի. Էմին աղա։

.. 22 .. 15000.—Գալաթատա Ֆօճա Գարամ Գիւնանի մահալլէսինտէ Սուլթան Համմամը ճատտէսինտէ Հարէմէյն վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 106 մէթրօ արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 114 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիրչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Մահմուտ։

.. 10 .. 8077. — Գալաթատա Օգճու Մուսա մահալլէսինտէ Լալէլի Զէյնէլ սօգաղընտա նէֆսը Հալէմէյն վէ թաճիր Ապտի աղա վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 238 մէթրօ մուգատտէմա մա պաղչէ պիր պապ մէնզիլ օլուպ էլէէվմ մումանիլէյ թաճիր Ապտուլլահ աղա վագֆընտան օյան մահալիլին պիր պուչուպ բուպ հիսսէսիյէ Հալիմէյն վագֆընտան օյան 69 զրա մահալիլին նրսֆի հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

.. 7 .. 3000.—Մահմուտ Բաչատա Տաշ խաթուն մահալլէսինտէ Զարխաբլար օգաղընտա Սուլթան Մուսթաֆա Խան վագֆընտան թախմինէն վէ թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի քեարկիր պիր պապ մաղազանը նրսֆի հիսսէսի. Հիւսնիւ։

(1) Ճիւմլէլերին պաչլարընտա իլէ հիպատա պուլունան բաղդամար՝ մահալիլաթին նիւմէրօլարընը վէ իթթիհատ գրյմէթը մուխամմէսէլերինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԱՌԵՏԻՍ ՊԱՅԼԷՐԵԱՆ
ՇՔՆԱՂԱՅԻՆ ՄԱՂԱԶԱՐ
ՍԹԱՄՊՈՒԼՈՒՄ ԶԱՐԵՐԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԻՐԵՐԻՆ ՍՈՎՈՐԱԿ Ե. 7

Կարելի է գտնել՝ Գալաթա, Գրանդ Ռիւ Դէ Փերա, Ֆրանկ Ռիւ Դէ Ֆրանսիս, Ֆրանկ Ռիւ Դէ Ֆրանսիս, Ֆրանկ Ռիւ Դէ Ֆրանսիս